

๐๒๕.๒๘๘๒

๗ ๓๓๕ ก

๙, ๓

สหสัมพันธ์ของวิธีการจัดอันดับวารสารจิตวิทยา

๑๙ พ.ย. ๒๕๓๔

ปริญญาโท

ของ

มณฑล เชียงใหม่

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

มกราคม ๒๕๓๔

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

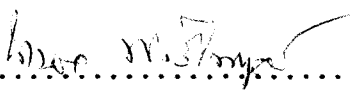
174429

คณะกรรมการการควบคุมและคณะกรรมการการสอบ ได้พิจารณาปฏิญานี้เรียบร้อยแล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอก
บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน

(อาจารย์ ดร.สุนทร แก้วลอย)

..... กรรมการ

(อาจารย์นงนวล พงษ์ไพบูลย์)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

(อาจารย์ ดร.สุนทร แก้วลอย)

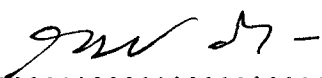

..... กรรมการ

(อาจารย์นงนวล พงษ์ไพบูลย์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิชัย ทับเที่ยง)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้ปฏิญานี้ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ และสารนิเทศศาสตร์ ของมหาวิทาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.สมพร บัวทอง)

วันที่ .. 8 .. เดือน .. สิงหาคม .. พ.ศ. 2534

ประกาศคุณูปการ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงต่ออาจารย์ ดร.สุเทพ แก้วลาย ประธานกรรมการ อาจารย์เงนวล พงษ์ไพบูลย์ กรรมการ และผู้ช่วยศาสตราจารย์วิชัญ ทับเที่ยง กรรมการสอบปากเปล่าเพิ่มเติม ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ จงงานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบพระคุณคณาจารย์จากภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ คณาจารย์จากภาควิชา การศึกษาพิเศษ ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ และคณาจารย์จากสถาบัน วิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่กรุณาให้ความร่วมมือใน การตอบแบบสอบถามสำหรับการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณนิสิตบัณฑิตศึกษา ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2532 วิชาเอกจิตวิทยาพัฒนาการ วิชาเอกการศึกษาพิเศษ วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา วิชาเอกการแนะแนวและจิตวิทยา และวิชาเอก วิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยขอโน้มรำลึกถึงพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ญาติพี่น้องและเพื่อน ๆ โดยเฉพาะ คุณณรงค์ เจริญแพทย์ที่สนับสนุนและให้กำลังใจในการทำวิจัยจนสำเร็จด้วยดี

ฉันทภา คงเปี่ยม

สารบัญ

บทที่	หน้า
1	บทนำ
	ภูมิหลัง
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า
	✓ สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า
	นิยามศัพท์เฉพาะ
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
	วารสารและการประเมินคุณค่าวารสาร
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณค่าวารสาร
	การวิเคราะห์การอ้างอิง
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์การอ้างอิง
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า
	การเลือกแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
	✓ การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
	การเก็บรวบรวมข้อมูล
	การจัดกระทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
	✓ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
4	ผลการศึกษาค้นคว้า
	การจัดอันดับวารสารด้วยวิธีนับการอ้างอิง
	การจัดอันดับวารสารด้วยวิธีนับการปรากฏในวารสารสาระสังเขป

บทที่	หน้า
และวารสารดรรชนี	37
การจัดอันดับวารสารตามความคิดเห็นของผู้ใช้	39
สัทธิสัมพันธ์ของวิธีการจัดอันดับวารสาร	41
5. สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	44
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	44
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	44
การวิเคราะห์ข้อมูล	45
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	45
อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า	49
ข้อเสนอแนะ	51
บรรณานุกรม	52
ภาคผนวก	56
ประวัติย่อของผู้วิจัย	73

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 กลุ่มตัวอย่างปริญญาโทการศึกษามหาบัณฑิตและวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต	24
2 ความถี่ของการอ้างอิงวารสารกลุ่มตัวอย่างตามที่ปรากฏในเอกสาร ประเภทต่าง ๆ	36
3 การจัดอันดับวารสารตามความถี่ที่ปรากฏในวารสารสาระสังเขปและ วารสารดรรชนี	38
4 การจัดอันดับวารสารตามความคิดเห็นของผู้ใช้	40
5 เปรียบเทียบอันดับของวารสารซึ่งจัดโดยวิธีการต่าง ๆ กัน	42

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แผนภูมิแสดงอัตราการเพิ่มและการคาดคะเนจำนวนวารสารทั่วโลก จากปี พ.ศ. 2512-2543	1
2 ตัวอย่างแบบฟอร์มบันทึกรายการวารสารที่ถูกใช้อ้างถึง	26
3 ตัวอย่างแบบฟอร์มการสำรวจรายชื่อวารสารที่ปรากฏในวารสารสาระสิงเขป และวารสารดรรชนี	27
4 ตัวอย่างแบบสำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้ที่มีต่อรายชื่อวารสาร	28

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ตั้งแต่กลางคริสต์ศตวรรษที่ 20 เป็นต้นมา ได้มีการจัดพิมพ์เอกสาร หนังสือและวารสาร เพื่อเสนอผลงานทางวิชาการอย่างมากมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งวารสารมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว ในปี พ.ศ. 2152 มีวารสารเกิดขึ้นฉบับแรก ต่อมาในปี พ.ศ. 2513 วารสารมีจำนวนเพิ่มขึ้นเป็น 900,000 ชื่อ และคาดว่าในปี พ.ศ. 2543 จะมีจำนวนเพิ่มขึ้นถึง 1,500,000 ชื่อ (Osborn. 1980 : 25) ดังภาพประกอบ 1

ปี พ.ศ.	จำนวนวารสาร	อัตราการเพิ่มต่อปี
2543	1,500,000	20,000
2513	900,000	15,000
2493	600,000	8,000
2443	200,000	1,900
2343	10,000	9.7
2243	300	3.3
2152	1	-

ภาพประกอบ 1 แผนภูมิแสดงอัตราการเพิ่มและการคาดคะเนจำนวนวารสารทั่วโลกจากปี พ.ศ. 2152 - 2543

การที่วารสารมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ก่อให้เกิดปัญหาในการจัดหาวารสารสำหรับห้องสมุด เนื่องจากห้องสมุดส่วนใหญ่มีงบประมาณไม่เพียงพอที่จะจัดหาวารสาร ได้ครบทุกชื่อเรื่อง เพื่อให้บริการ

แก่ผู้ใช้ในทุกสาขาวิชา เนื่องจากค่าบอกรับวารสารแต่ละรายการสูงมาก กล่าวคือมีอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 10-15 ต่อปี (นิบูลศิลป์ วัฑนะพงศ์. 2529 : 95) ถ้าห้องสมุดมีความสามารถจัดหาวารสารมาให้บริการได้เพียงจำนวนน้อย ย่อมหมายถึงว่าการจัดหาวารสารให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ย่อมเป็นไปได้ยาก การศึกษาเพื่อแสวงหาแนวทางปฏิบัติที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ใช้บริการ จึงเป็นภาระหน้าที่ของห้องสมุดที่ขาดเสียมิได้ เช่น การศึกษาความต้องการของผู้ใช้และนำผลที่ได้รับมาเป็นข้อมูลในการกำหนดวิธีการคัดเลือกวารสาร เป็นต้น

โดยทั่วไป บรรณารักษ์มีวิธีการคัดเลือกวารสารเข้าห้องสมุดหลายวิธี แต่ละวิธีต่างก็มีข้อจำกัดตามลักษณะเฉพาะของวิธีการนั้น ๆ การสำรวจการใช้ซึ่งอาจทำโดยการเก็บสถิติการขีมือวารสารออกนอกห้องสมุด วิธีนี้ให้คำตอบได้เฉพาะการใช้วารสารชื่อเรื่องที่มีการขีมือออก แต่จะไม่ทราบเกี่ยวกับการใช้วารสารชื่อเรื่องอื่นที่ผู้ใช้ภายในห้องสมุดแต่ไม่มีการขีมือออก วิธีแก้ไขข้อบกพร่องนี้ก็คือ การศึกษาด้วยวิธีการสอบถาม สัมภาษณ์ สังเกตผู้ใช้ห้องสมุดและจดบันทึกตัวเลขวารสารที่ถูกเคลื่อนย้ายไปจากชั้นวารสาร แต่วิธีดังกล่าวก็ยังไม่ช่วยให้ได้ผลที่ครบถ้วนและสมบูรณ์ เพราะผู้ใช้อาจจะไม่เต็มใจในการตอบแบบสอบถามหรือรับการสัมภาษณ์ การจดบันทึกตัวเลขวารสารที่ถูกนำออกไปใช้ ก็ไม่ได้แสดงถึงการใช้วารสารจริง วิธีการสำรวจอีกวิธีหนึ่งที่จะได้ข้อมูลการใช้วารสารก็คือ การสำรวจสถิติการขีมือระหว่างห้องสมุดและสถิติการถ่ายเอกสาร เชื่อกันว่าสามารถช่วยให้บรรณารักษ์ทราบถึงความต้องการของผู้ใช้ได้เช่นกัน

✓การวิเคราะห์การอ้างอิง (citation analysis) ใช้วิธีการนับวารสารแต่ละชื่อที่ได้รับ การอ้างอิงในสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ บ่อยครั้งเพียงใด สถิติที่ได้จากการอ้างอิงสามารถนำมาจัดลำดับความสำคัญของวารสารตามความถี่ในการอ้างอิง และข้อมูลนี้ช่วยให้บรรณารักษ์สามารถตัดสินใจเลือกวารสารเข้าห้องสมุดโดยพิจารณาจากลำดับความสำคัญ (วัฑนะพงศ์. 2531 : 2)

✗ ข้อจำกัดของการวิเคราะห์การอ้างอิงก็คือ ผู้เขียนอาจไม่ได้อ้างอิงเอกสารทุกเรื่องที่ใช้หรืออาจอ้างอิงเอกสารที่ไม่ได้มีการใช้จริง วารสารที่ได้รับการอ้างอิงมากที่สุด ไม่จำเป็นต้องเป็นวารสารที่มีคุณค่าเสมอไป (ประภาวดี สืบสนธิ์. 2530 : 132)

การสำรวจรายชื่อวารสารหลัก (core journals) เป็นอีกวิธีการหนึ่งที่ใช้ในการคัดเลือกวารสารเข้าห้องสมุด รายชื่อวารสารหลักคือ รายชื่อวารสารที่มีคุณค่าต่อการค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง วิธีการคัดเลือกเพื่อให้ได้วารสารหลักได้แก่ การใช้กฎการกระจายของแบรดฟอร์ด การเปรียบเทียบความถี่ของการอ้างอิง และการคัดเลือกและจัดลำดับโดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชา เป็นต้น ข้อจำกัดของวิธีการเหล่านี้คือ ห้องสมุดต่าง ๆ ที่ให้บริการในสาขาวิชา

เดียวกันจะบอกรับวารสารซ้ำชื่อกัน ทำให้วารสารที่บอกรับไม่กระจายครอบคลุมสาขาวิชาตามที่ควรจะเป็น

การนับจำนวนบทความในวารสารโดยใช้กฎการกระจายของแบรดฟอร์ด (Bradford Law of Scattering) เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาของวารสารกับสาขาวิชา โดยมีสมมติฐานว่า ในวารสารกลุ่มใด ๆ ก็ตามจะมีวารสารอยู่จำนวนหนึ่งที่ครอบคลุมเนื้อหาวิชาใดวิชาหนึ่งอย่างใกล้ชิด ส่วนวารสารที่เหลือกลุ่มใหญ่จะมีความสัมพันธ์กับเนื้อหาวิชาแต่เพียงห่าง ๆ และเมื่อนำมาจัดเป็นกลุ่มหรือ โซนตามกำลังผลิตบทความในสาขาวิชานั้น จะทำให้ได้รายชื่อวารสารกลุ่มหนึ่งเรียกว่า วารสารหลักของสาขาวิชา ซึ่งจะมีประโยชน์ในการตัดสินใจคัดเลือกวารสารเข้าห้องสมุด

✓ การคัดเลือกวารสารที่มีรายชื่ออยู่ในวารสารสาระสังเขปและวารสารดรรชนี เป็นอีกวิธีหนึ่งที่บรรณารักษ์ใช้ในการคัดเลือกวารสาร สปีลเลอร์ (Spiller) กล่าวว่า รายชื่อวารสารที่ปรากฏในวารสารสาระสังเขปและวารสารดรรชนี สามารถนำมาใช้เป็นเกณฑ์สำหรับการคัดเลือกวารสารได้ เนื่องจากวารสารที่นำมาทำดรรชนีและสาระสังเขปเป็นวารสารที่มีชื่อเสียงและในวงการยอมรับว่า มีคุณค่า จุดอ่อนของวิธีการนี้ก็คือ บรรณารักษ์ผู้คัดเลือก ได้พิจารณาเฉพาะรายชื่อวารสารที่ปรากฏในดรรชนีและสาระสังเขปเท่านั้น (Spiller, 1980 : 90)

จะเห็นได้ว่า วิธีการคัดเลือกวารสารแต่ละวิธีจะมีข้อดีและข้อเสียที่แตกต่างกันไป การเลือกใช้วิธีการใดขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง ห้องสมุดบางแห่งอาจคัดเลือกวารสารโดยใช้วิธีการคัดเลือกเพียงวิธีเดียว บางแห่งอาจใช้วิธีการหลาย ๆ วิธีร่วมกัน เช่น ใช้วิธีการวิเคราะห์การอ้างอิงถึงเพื่อให้ได้ชื่อวารสารก่อน แล้วจึงนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญช่วยเลือกอีกครั้งหนึ่ง ดังนั้นจึงน่าจะมีการค้นหาว่าวิธีการคัดเลือกวารสารเหล่านี้มีความสัมพันธ์กันหรือไม่ เนื่องจากแต่ละวิธี

✓ อาจมีข้อเสียที่เหมือนกันหรือต่างกัน เช่น ต้องใช้เวลาหรือแรงงานมากกว่าจะได้ข้อมูลครบถ้วน ทั้งได้แก่ การใช้แบบสอบถาม การสังเกตผู้ใช้ การสัมภาษณ์ นอกจากนี้ อาจมีความซ้ำซ้อนในวิธีปฏิบัติด้วย ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่า ในวิธีการคัดเลือกวารสารด้วยการวิเคราะห์การอ้างอิง การนับตามที่ปรากฏในวารสารสาระสังเขปและวารสารดรรชนี การสำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้ ทั้ง 3 วิธีนี้มีความสัมพันธ์กันอย่างไร โดยที่วิธีการวิเคราะห์การอ้างอิงนั้น แม้จะทำให้ทราบถึงประเภทและเนื้อหาของเอกสารที่ผู้ใช้ใช้มาก แต่ในความเป็นจริงแล้ว ผู้ใช้ อาจจะไม่ได้อ้างถึงเอกสารทุกเรื่องที่ใช้หรืออ้างอิง เอกสารที่ไม่ได้ใช้จริง วิธีการที่ต้องใช้เวลาและแรงงานคน เพราะเอกสารอาจอยู่กระจายตามสถานที่ต่าง ๆ ส่วนการนับตามที่ปรากฏในวารสารสาระสังเขป

และวารสารดรรชนี อาจเป็นวิธีการที่ดีเพราะผู้ใช้สามารถค้นหาบทความที่ต้องการได้เร็วขึ้น และวารสารเองก็อาจจะถูกนำไปอ้างอิงมากขึ้น สำหรับการสำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้นั้น จะช่วยให้ทราบถึงความต้องการของผู้ใช้ แต่การใช้แบบสำรวจหรือแบบสอบถาม ผู้ใช้อาจจะไม่เต็มใจตอบ บางคนอาจมีความเห็นว่า ต้องการใช้อวารสารทุกชื่อเท่ากันหมด บางคนอาจต้องการใช้บางชื่อเท่านั้น ทำให้รายชื่อวารสารที่ได้รับไม่เด่นชัด การเก็บแบบสอบถามให้ครบตามจำนวนก็ต้องใช้เวลาและอาจต้องมีการติดตามหลายครั้ง ฉะนั้น การศึกษาความสัมพันธ์ของวิธีการคัดเลือกวารสารทั้ง 3 วิธีนี้ ผู้วิจัยคาดว่า ผลที่ได้รับจะเป็นแนวทางในการคัดเลือกวารสารและมีประโยชน์ต่อการพิจารณาวิธีการคัดเลือกวารสารเข้าห้องสมุดได้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่ออธิบายลักษณะบางประการของเทคนิคการคัดเลือกวารสารเฉพาะวิชาภาษาอังกฤษ โดยการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการจัดอันดับวารสารด้วยการับการอ้างอิง การจัดอันดับตามที่ปรากฏในวารสารสาระสังเขปและดรรชนีวารสาร และการจัดอันดับตามความคิดเห็นของผู้ใช้

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะให้ผลดังต่อไปนี้

1. เป็นแนวทางในการเลือกใช้อวิธีการคัดเลือกวารสารเฉพาะวิชา เพื่อจัดหาเข้าห้องสมุดมหาวิทยาลัย
2. ได้แนวทางในการวิจัยด้านการจัดการวารสารในภาวะที่ค่าบอกรับวารสารพุ่งสูงมากขึ้นทุกปี เพื่อช่วยให้การบริหารงบประมาณและการจัดบริการเกิดประสิทธิภาพมากที่สุด

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

ลำดับของวารสารที่ได้จากการจัดด้วยวิธีต่างกัน มีสหสัมพันธ์ต่อกันสูง

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้านี้ กระทำกับวารสารกลุ่มตัวอย่างโดยนำวิธีการคัดเลือก 3 วิธีมาดำเนินการและหาความสัมพันธ์ว่า ผลที่ได้รับจากทั้ง 3 วิธีมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ประกอบด้วย

ฉบับที่ ๒๐๒๕๓

1. วารสารเฉพาะวิชา ได้แก่วารสารจิตวิทยาภาษาอังกฤษที่มีให้บริการในสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 24 รายการ

2. วารสารสาระสังเขปและวารสารดรรชนีประจำปี พ.ศ. 2529-2533 ที่มีให้บริการในห้องสมุดมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ได้แก่

2.1 Psychological Abstracts (PA)

2.2 Current Index to Journals in Education (CIJE)

2.3 The Education Index

2.4 Readers' Guide to Periodical Literature

2.5 The Social Sciences Index

2.6 Cumulative Index Medicus

2.7 Science Citation Index

3. เอกสารที่ใช้ในการวิเคราะห์การอ้างอิง ได้แก่

3.1 ปฏิญานินพนธ์การศึกษามหาบัณฑิตวิชาเอกจิตวิทยาพัฒนาการ จิตวิทยาการแนะแนวและการศึกษานิเทศ ปฏิญานินพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต วิชาเอกการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ ประยุกต์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ปีการศึกษา 2527-2531 จำนวน 142 เล่ม แยกตามวิชาเอกดังนี้

3.1.1 จิตวิทยาพัฒนาการ จำนวน 34 เล่ม

3.1.2 จิตวิทยาการแนะแนว จำนวน 74 เล่ม

3.1.3 การศึกษานิเทศ จำนวน 27 เล่ม

3.1.4 การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ จำนวน 7 เล่ม

3.2 เอกสารประกอบคำสอนและตำราของคณาจารย์ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยา ภาควิชาการศึกษานิเทศ คณะศึกษาศาสตร์ และคณาจารย์จากสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ รายชื่อเอกสารได้จากการสำรวจบัตรรายการผู้แต่งของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และคัดเลือกเฉพาะตัวเลขที่ตีพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2527-2531 จำนวน 33 เล่ม

3.3 ผลงานวิจัยที่จัดทำโดยคณาจารย์ตามข้อ 3.2 รายชื่อเอกสารได้จากการสำรวจบัตรรายการผู้แต่งของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และคัดเลือกเฉพาะตัวเลขที่ตีพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2527-2531 จำนวน 21 เล่ม

3.4 บทความวารสารที่เขียนโดยคณาจารย์ตามข้อ 3.2 รายชื่อบทความได้จากการสำรวจบัตรบรรณวารสารประเภทบัตรผู้แต่งของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และคัดเลือกเฉพาะบทความที่ตีพิมพ์ในวารสารระหว่างปี พ.ศ. 2527-2531 จำนวน 49 บทความ

4. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้สำหรับสำรวจความคิดเห็นต่อรายชื่อวารสารจิตวิทยา
ภาษาอังกฤษ รวมทั้งสิ้น 97 คน จำแนกได้ดังนี้

4.1 คณาจารย์ 40 คน จากภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยา ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ และสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์

4.2 นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2532 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร วิชาเอกจิตวิทยาพัฒนาการ วิชาเอกการศึกษาพิเศษ วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา วิชาเอกการแนะแนวและจิตวิทยา และวิชาเอกการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ จำนวน 57 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. วารสารเฉพาะวิชาภาษาอังกฤษ หมายถึงวารสารที่เสนอบทความ ข่าวสารความรู้ โดยเน้นเนื้อหาในสาขาใดสาขาหนึ่งมากกว่าสาขาอื่น ๆ อย่างเห็นได้ชัด วารสารเฉพาะวิชาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ วารสารจิตวิทยาและสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับจิตวิทยา ได้แก่ สาขาพฤติกรรมศาสตร์ และเป็นวารสารที่สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร บอกรับในปี พ.ศ. 2532

2. การอ้างอิง หมายถึงรายการทางบรรณานุกรมที่ปรากฏในผลงานประเภทวิทยานิพนธ์ เอกสารประกอบคำสอนและตำรา ผลงานวิจัย บทความวารสาร และแสดงถึงว่าผู้เขียนได้ศึกษาเอกสารเรื่องนั้น ๆ แล้วรวบรวมมาแสดงไว้ตอนท้ายของเอกสารหรือตอนท้ายของบทหนึ่ง ๆ

3. วิทยานิพนธ์ หมายถึงวิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว จิตวิทยาพัฒนาการ การศึกษาพิเศษ และวิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต วิชาเอกการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ ระหว่างปี พ.ศ. 2527-2531

4. เอกสารประกอบคำสอนและตำรา หมายถึงเอกสารประกอบคำสอนและตำราของคณาจารย์ที่สังกัดภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยา ภาควิชา

การศึกษานิเทศ คณะศึกษาศาสตร์ และสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ ที่ตีพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2527-2531

5. ผลงานวิจัย หมายถึงผลงานวิจัยของคณาจารย์ที่สังกัดภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยา ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ และสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ที่ตีพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2527-2531

6. บทความวารสาร หมายถึงบทความทางวิชาการที่เขียนโดยคณาจารย์ที่สังกัดภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยา ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ และสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ที่ตีพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2527-2531

7. ผู้ใช้ หมายถึงคณาจารย์และนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาแยกเป็น

7.1 คณาจารย์จากภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ คณาจารย์จากภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยา ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ และคณาจารย์จากสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์

7.2 นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2532 วิชาเอกจิตวิทยาพัฒนาการ จิตวิทยาการศึกษา การแนะแนวและจิตวิทยา การศึกษานิเทศและการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วารสารและการประเมินคุณค่าวารสาร

ประยงค์ วัฒนกิจจำริญ (2524 : 80-81) กล่าวว่า วารสารเป็นสิ่งพิมพ์ต่อเนื่องประเภทหนึ่งที่มีกำหนดออกแน่นอนเป็นวาระต่าง ๆ เช่น รายสัปดาห์ รายบิกษ์ รายเดือน รายสามเดือน เป็นต้น ปีหนึ่ง ๆ วารสารแต่ละชื่ออาจมีจำนวนมากกว่า 1 ฉบับ แต่ละฉบับประกอบด้วย บทความ ข้อเขียนทางวิชาการและข้อเขียนอื่นรวมทั้งนวนิยาย วารสารจึงมีเนื้อหาหลายประเภทและมีการเสนอออกมาหลายรูปแบบ

เนื่องจากวารสารเป็นสิ่งพิมพ์ที่เสนอความก้าวหน้าและพัฒนาการของวิชาการสาขาต่าง ๆ ล้ำสุดและทันเหตุการณ์อยู่เสมอ วารสารจึงเป็นสิ่งพิมพ์ที่สำคัญต่อห้องสมุดทุกประเภท สำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัย วารสารเป็นแหล่งวิชาการสำคัญในการวิจัยและการศึกษาค้นคว้าของอาจารย์และนักศึกษาทั้งการศึกษาในระดับพื้นฐานและระดับสูง การบอกรับวารสารรายกาไรใด ๆ ก็ตาม บรรณารักษ์จะต้องพิจารณาถึงความครอบคลุมด้านเนื้อหาในสาขาวิชาการต่าง ๆ ที่มีการเรียนการสอนและการวิจัยในสถาบันนั้น ๆ ออสบอร์น (Osborn. 1980 : 49-50) เสนอว่า การคัดเลือกวารสารเหมือนกับการคัดเลือกหนังสือคือ เป็นศิลปะ ไม่ใช่วิทยาศาสตร์ บรรณารักษ์ผู้คัดเลือกจะเกิดความชำนาญได้ต้องอาศัยการฝึกฝน การปฏิบัติ การวิเคราะห์และการรู้จักพิจารณาหลักเกณฑ์และนำวิธีการที่ถูกต้องมาจากบรรณารักษ์ที่มีประสบการณ์เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจคัดเลือกวารสารเข้ามาให้บริการในห้องสมุด ออสบอร์นให้ข้อเสนอแนะในการคัดเลือกดังนี้

1. ตรวจสอบวารสารที่มีรายชื่อวารสารตามสาขาวิชา หรือตามประเทศ
2. จัดหาวารสารที่มีรายชื่อปรากฏในวารสารบรรณานุกรมและสาระสังเขป
3. จัดหาวารสารหลักในสาขาวิชาต่าง ๆ
4. นิยามบอกรับวารสารจากวารสารตัวอย่าง (sample copy)
5. เข้าร่วมโครงการจัดหาวารสารร่วมกันกับห้องสมุดใกล้เคียง
6. พัฒนาโครงการร่วมมือเก็บรักษาสิ่งพิมพ์ของท้องถิ่น
7. จัดทำแฟ้มทะเบียนวารสารสำหรับวารสารที่มีกำหนดออกรายปีหรือวารสาร

ที่มีกำหนดออกไม่แน่นอน การบอกวารสารประเภทนี้ ควรบอกรับตั้งแต่เล่มที่ 2,3 เป็นต้นไป

8. จัดหาในรูปวัสดุย่อยส่วน กรณีที่ไม่สามารถจัดหาในรูปเอกสารได้
9. จัดสรรงบประมาณสำหรับซื้อวารสารย้อนหลังและวารสารที่ออกเบ้ชุดเพื่อให้ห้องสมุดมีวารสารกว้างขวางขึ้น
10. สร้างความร่วมมือในการตอบสนองความต้องการใช้อย่างเร่งด่วน
11. ควบคุมการบอกรับมักช้าๆ เพื่อใช้เงินสำหรับรับซื้ออื่นเพิ่มเติม
12. ระมัดระวังการรับบริจาคหรือการแลกเปลี่ยน เพราะจะทำให้เพิ่มปริมาณวัสดุห้องสมุดมากขึ้น
13. ตรวจสอบรายการวารสารในบัตรทะเบียนวารสารอย่างน้อยทุก ๆ 3 ปี และพิจารณาว่า ควรบอกรับต่อหรือรับวารสารอื่นที่มีคุณค่ากว่า

สปีลเลอร์ (Spiller. 1980 : 171-173) เสนอวิธีการสำหรับแสวงหาข้อมูลเพื่อใช้ในการคัดเลือกวารสารไว้ดังนี้

1. วิธีสำรวจและสอบถามผู้ใช้ทั้งภายในและภายนอกห้องสมุด ใช้สำหรับสอบถามความต้องการของผู้อ่านและผู้ให้ห้องสมุดว่า วารสารรายการใดที่มีประโยชน์ คำถามที่ใช้อาจรวมถึงวัตถุประสงค์ในการใช้ด้วย
2. วิธีคัดเลือกวารสารจากคู่มือคัดเลือก คู่มือคัดเลือกเช่น บรรณานุกรมเลือกสรรและคู่มือวรรณกรรม จะให้รายชื่อวารสารในสาขาวิชาการแต่ละสาขาวิชาซึ่งผู้คัดเลือกอาจนำมาใช้เป็นแนวในการพิจารณาคัดเลือกวารสารที่ต้องการ
3. วิธีนับจำนวนการอ้างถึง วิธีนี้ใช้สำหรับการสำรวจและนับจำนวนวารสารที่ถูกอ้างถึงตามที่ปรากฏในบทความวารสารต่าง ๆ การอ้างถึงได้รับการยอมรับว่าเป็นการแสดงถึงความสำคัญของวารสารในสาขาวิชานั้น แม้ว่าการอ้างถึงจะไม่ใช่เครื่องแสดงที่แท้จริงว่าบทความนั้นถูกใช้หรือไม่ก็ตาม
4. วิธีวิเคราะห์จากหลักฐานการยืมระหว่างห้องสมุดและการถ่ายเอกสารจากห้องสมุดอื่น หลักฐานและข้อมูลประเภทนี้ใช้ในการพิจารณาประกอบการบอกรับหรือยกเลิกวารสารนั้น
5. วิธีพิจารณารายการวารสารที่ปรากฏในวารสารดรรชนีและสาระสังเขป วิธีนี้ยึดหลักที่ว่า บริการดังกล่าวได้กลั่นกรองวารสารที่มีที่ชื่อเสียงและอยู่ในความนิยมมาจัดทำดรรชนีและสาระสังเขป

ปีเตอร์ (Peters. 1982 : 149) ประมวลเงื่อนไขที่ห้องสมุดนำมาใช้ประเมินคุณค่าของวารสารไว้ ดังนี้

1. ความเกี่ยวข้องกับหลักสูตรที่เปิดสอน เช่น วารสาร Journal of Accountancy จะมีความสำคัญกับสาขาธุรกิจมากกว่าสาขาศิลปะ
2. ปริมาณการใช้
3. การมีให้บริการอยู่แล้วในห้องสมุดใกล้เคียงทั้งในรูปแบบเอกสารและวัสดุย่อส่วน
4. การสามารถค้นหาได้จากบรรณานุกรมวารสารต่าง ๆ
5. ราคา
6. รูปแบบ
7. ความมีชื่อเสียงของสำนักพิมพ์
8. ความถี่ในการอ้างอิง
9. ภาษาของวารสาร

สุวรรณ ทงส์สุโกโส (2526 : 8-12) กล่าวว่าเนื่องจากราคาค่าวารสารสูงขึ้นเรื่อยๆ ห้องสมุดจะต้องลดการซื้อวารสารและหนังสือลงทุกปี ดังนั้น ห้องสมุดแต่ละแห่งจะต้องยุติความคิดที่จะสร้างทรัพยากรให้สมบูรณ์ที่สุด แต่ควรหันมาหาแนวทางที่จะสนองความต้องการของแต่ละสถาบัน โดยคำนึงถึงความเป็นจริงทางเศรษฐกิจ ด้วยการพัฒนารูปแบบการเจริญเติบโตแบบใหม่ที่เป็นระเบียบและแข็งแกร่ง ได้แก่ การคัดเลือกวารสารอย่างระมัดระวังมากขึ้น และร่วมมือซึ่งกันและกันในระหว่างห้องสมุด บรรณารักษ์ผู้คัดเลือกควรที่จะพิจารณาหลักเกณฑ์การรับวารสารดังนี้

1. ใช้เกณฑ์ความซ้ำซ้อนร่วมกับจำนวนผู้ใช้ การรับวารสารใดนั้น ควรพิจารณาชื่อที่มีการบอกรับมากกว่า 1 ฉบับ แต่การรับนั้นจะต้องไม่ทำให้เกิดผลเสียเพราะการรับวารสารฉบับซ้ำของบางชื่อที่มีผู้ใช้มาก จะเป็นผลกระทบต่อผู้ใช้ ดังนั้นควรพิจารณาฉบับซ้ำของชื่อที่มีผู้ใช้น้อย แต่ให้ใช้บริการยืมระหว่างห้องสมุดเมื่อมีผู้ต้องการ
2. ใช้เกณฑ์ความร่วมมือ โดยการพิจารณารายชื่อวารสารที่มีให้บริการในห้องสมุดซึ่งร่วมมือกัน หากมีวารสารชื่อเดียวกันและห้องสมุดอื่นจัดหามาให้บริการ ได้สมบูรณ์กว่า บรรณารักษ์ควรพิจารณางดบอกรับสำหรับห้องสมุดของตน
3. ใช้เกณฑ์การทำบรรณานุกรมวารสารและสาระสังเขป บรรณานุกรมวารสารและสาระสังเขป จะช่วยให้ผู้ใช้เข้าถึงข้อมูลที่ต้องการได้อย่างรวดเร็ว ดังนั้นวารสารที่มีการนำไปทำบรรณานุกรมหรือสาระสังเขปย่อมมีผู้ใช้มากกว่าวารสารที่ไม่มีการนำไปจัดทำบรรณานุกรมหรือสาระสังเขป บรรณารักษ์

ควรศึกษาว่าวารสารนั้นมีการจัดทำดรรชนีและสาระสิ่ง เชบต่าง ๆ ในแต่ละปีมากน้อยเพียงใด

4. ใช้เกณฑ์นับความถี่ของการอ้างอิง จากการสำรวจของหลาย ๆ คน พบว่าวารสารที่มีการใช้กันมาก มักจะเป็นบทความที่มีการอ้างอิงในเชิงอรรถและบรรณานุกรมในสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ จากการวิเคราะห์การอ้างอิงของวารสารแต่ละชื่อสามารถวัดได้ว่า วารสารนั้นมีความสำคัญหรือมีคุณค่ามากน้อยเพียงใด

5. ใช้เกณฑ์ราคาวารสาร โดยการหาราคาที่ต่ำสุดและจัดเรียงลำดับตามราคา และควรจัดรับวารสารที่มีราคาแพงมาก

6. ใช้เกณฑ์สถิติการใช้ วารสารชื่อหนึ่ง ๆ มีการใช้ในแต่ละห้องสมุดแตกต่างกันออกไป บรรณารักษ์อาจสำรวจจากสถิติการยืม การขอยืมเอกสารและการนำออกไปจากชั้นนัก

7. ใช้เกณฑ์เลือกรูปแบบที่ประหยัดกว่า ได้แก่การจัดหาในรูปแบบย่อยส่วน

8. ใช้เกณฑ์การสนองวัตถุประสงค์ของสถาบัน การบอกรับวารสารวิชาการของห้องสมุดมหาวิทยาลัยควรคำนึงถึงวารสารที่มีความสัมพันธ์กับการเรียนการสอนและการวิจัยของมหาวิทยาลัย

9. ใช้เกณฑ์ความสัมพันธ์กับความต้องการของผู้ใช้ โดยขอให้ผู้ใช้พิจารณาหรือออกความเห็น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณค่าวารสาร

อุทุมพร ทองอุไทย (2523 : 8-15) ได้สำรวจการจัดลำดับคุณภาพวารสารทางการศึกษาภาษาไทยจำนวน 19 ฉบับ และวารสารภาษาต่างประเทศ จำนวน 24 ฉบับ โดยใช้เกณฑ์ดังต่อไปนี้ เกณฑ์ที่หนึ่งเป็นวารสารที่มีบทความประเภทผลงานวิจัยที่เป็นวิชาการมากที่สุด เกณฑ์ที่สอง ผู้ตอบต้องการให้ผลงานวิจัยของตนตีพิมพ์มากที่สุด เกณฑ์ที่สาม ผู้ตอบได้ขียนชื่อบ่อยที่สุดและคิดว่าเป็นวารสารที่ดีที่สุด ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้แก่กลุ่มตัวอย่างซึ่งประกอบด้วย นักศึกษาศาสาศึกษาศาสตร์และครุศาสตร์จากมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครูทั่วประเทศ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า วารสารภาษาไทยที่ได้รับการจัดลำดับ 1-5 บ่อยครั้งที่สุดคือ วารสารการวิจัยทางการศึกษา วารสารครุปริทัศน์ วารสารครุศาสตร์ วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ วารสารสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ วิทยากรยและจันทร์เกษม ส่วนวารสารภาษาอังกฤษที่ได้รับการจัดลำดับ 1-5 บ่อยครั้ง ได้แก่ Journal of Educational Research, Journal of Research and Development

in Eduation และ Journal of Teacher Education

ศิริวรรณ ต้นดีวัชรประกาย (2527) ศึกษาเรื่องการประเมินผลการคัดเลือกวารสารทางวิชาการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินผลการคัดเลือกวารสารทางวิชาการสาขาศึกษาศาสตร์และสาขาที่เกี่ยวข้อง โดยถือเอาความถี่ในการใช้และใช้วิธีการของแบรดฟอร์ดสำหรับจัดกลุ่มวารสารตามความถี่ในการใช้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาเป็นวารสารภาษาไทย 34 ชื่อ และภาษาอังกฤษ 37 ชื่อ ข้อมูลด้านความถี่ในการใช้ได้มาจากบันทึกการยืมวารสารฉบับย้อนหลังเป็นระยะเวลา 4 เดือน ผลการศึกษาพบว่า มิตรครูและครูปริทัศน์เป็นวารสารที่มีการใช้สูง และวารสารภาษาอังกฤษที่มีการใช้สูง คือ Journal of Educational Research และ Educational and Psychological Measurement

กิ่งแก้ว เจริญศุภกร (2528) ศึกษาเรื่องการคัดเลือกวารสารวิชาการสำหรับห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาศิบัติ มหาวิทยาลัยมหิดล การศึกษาคั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อคัดเลือกรายชื่อวารสารหลักทางการแพทย์ภาษาอังกฤษที่มีบทความเกี่ยวกับโรค 56 โรคจาก Index Medicus ระหว่างปี พ.ศ. 2524-2526 รายชื่อวารสารดังกล่าวที่ได้รับจะถูกนำมาจัดอันดับตามความถี่ในการผลิตบทความสำหรับแต่ละโรคและคำนวณหาค่า RJDH (Relevance of Journal to Diseases or Diagnostic Topic in the Hospital) จากค่า RJDH ที่ได้ จะทำให้ทราบว่า วารสารแต่ละชื่อมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับโรคแต่ละโรคที่เป็นปัญหาทางคลินิกในโรงพยาบาลมากน้อยเพียงใด จากนั้นจึงนำค่า RJDH ไปหาค่า UJH (Utility of Journal to a Hospital) ซึ่งเป็นค่าประโยชน์หรือคุณค่าของวารสาร ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า วารสารหลักทางการแพทย์ภาษาอังกฤษที่มีเนื้อหาและมีประโยชน์โดยส่วนรวมต่อโรงพยาบาล มีจำนวน 81 ชื่อ

รัชฎา ชลารัตน์ (2531) ศึกษาเรื่องการคัดเลือกวารสารวิชาการสำหรับห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยศึกษาปัญหาทางคลินิก การศึกษาคั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อคัดเลือกรายชื่อวารสารหลักทางการแพทย์ภาษาอังกฤษและเปรียบเทียบรายชื่อวารสารหลักที่ได้กับรายชื่อวารสารทางการแพทย์ที่ห้องสมุดบอกรับ ปัญหาทางคลินิกที่ใช้ศึกษาคือ รายชื่อโรคและกลุ่มอาการของโรคที่แพทย์ได้รักษาในโรงพยาบาล 67 โรค และดำเนินการสำรวจบทความ เช่นเดียวกับกิ่งแก้ว เจริญศุภกร แต่จำกัดปีของ Index Medicus ระหว่างปี พ.ศ. 2526-2528 ผลการวิจัยพบว่า วารสารหลักที่มีประโยชน์ต่อการรักษาโรคของโรงพยาบาลสงขลานครินทร์มี 85 ชื่อ

เป็นวารสารทางการแพทย์ทั่วไป 18 ชื่อ และเป็นวารสารทางการแพทย์เฉพาะทาง 67 ชื่อ เมื่อผู้วิจัยนำรายชื่อวารสารหลักที่ได้ไปเปรียบเทียบกับรายชื่อวารสารทางการแพทย์ที่ห้องสมุดบอกรับพบว่า มีชื่อวารสารที่ตรงกัน 58 ชื่อ เป็นวารสารทางการแพทย์ทั่วไป 9 ชื่อและเป็นวารสารทางการแพทย์เฉพาะทาง 49 ชื่อ

สุวรรณ อินทร์รักษา (2531) ได้วิจัยเรื่อง "ศึกษาความสอดคล้องของวารสารวิทยาศาสตร์ภาษาต่างประเทศของสำนักหอสมุดกลางกับความต้องการของอาจารย์คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง" โดยเปรียบเทียบเนื้อหาของบทความในวารสารวิทยาศาสตร์ภาษาต่างประเทศสาขาต่าง ๆ (ยกเว้นสาขาวิทยาศาสตร์ทั่วไป) ที่สำนักหอสมุดกลางบอกรับในปี พ.ศ. 2529 จำนวน 64 ชื่อ กับเนื้อหาของกระบวนวิชาเอกตามหลักสูตรของคณะวิทยาศาสตร์ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเพื่อศึกษาหัวข้อเรื่องที่อาจารย์ต้องการใช้และการใช้วารสารของอาจารย์คณะวิทยาศาสตร์ในแต่ละสาขาวิชา และใช้แบบบันทึกข้อมูล เพื่อบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับบทความวารสารจากวารสารทั้ง 64 ชื่อ โดยบันทึกรายละเอียดทางบรรณานุกรมของบทความ หัวเรื่องและสาระสังเขปของบทความเพื่อนำมาแจกแจงความถี่ตามหัวเรื่องของบทความ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า วารสารวิทยาศาสตร์ภาษาต่างประเทศสาขาเคมีมีบทความในหัวเรื่องที่สอดคล้องกับความต้องการของอาจารย์มากที่สุด รองลงมาได้แก่ วารสารในสาขาฟิสิกส์ ชีววิทยา คอมพิวเตอร์ คณิตศาสตร์และสถิติ ตามลำดับ

ลูอิส (Lewis. 1983 : บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับการให้บริการด้าน Journal Access Services (JAS) ของ The Center for Research Libraries โดยมีจุดประสงค์เพื่อที่จะพัฒนาคู่มือในการคัดเลือกวารสารของสถาบันนี้ บริการ JAS เป็นบริการที่จัดส่งสำเนาบทความวารสารให้แก่สมาชิกของสถาบัน บทความต่าง ๆ ได้มาจากวารสารที่ให้บริการในสถาบันและเป็นวารสารของ British Library Lending Division (BLLD) การศึกษาครั้งนี้กำหนดกลุ่มตัวอย่างวารสารจำนวน 1010 ชื่อเรื่องโดยคัดเลือกจาก Ulrich's International Periodical Directory ปี พ.ศ.2519/2520 ผลของการศึกษาพบว่าวารสารส่วนใหญ่ที่ถูกใช้มีอยู่ในที่รายชื่อ วารสารที่ถูกใช้จำนวนกว่า 70 % เป็นวารสารภาษาอังกฤษวารสารถูกใช้กว่า 50 % เป็นวารสารที่อยู่ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การศึกษาครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่า ประเภทของวารสารที่มีอยู่เป็นที่ต้องการของชุมชนห้องสมุดวิจัย เอกสารชิ้นนี้ยังได้อธิบายถึงการศึกษาการใช้ของ BLLD วิธีการคัดเลือกวารสาร การทำนายการใช้ในอนาคต ระเบียบหรือเทคนิคการศึกษาและสรุปผล และยังกล่าวถึงว่า The Center for Research Libraries

ควรมีบทบาทสำคัญในการจัดทำโครงการจัดหาร่วมกันโดยคัดเลือก และบอกรับวารสารที่ได้รับการทำ
 ครอบครอง หรือวารสารที่ตีพิมพ์ในประเทศอื่นนอกเหนือจากสหรัฐอเมริกา คานาดาและสหราชอาณาจักร
 และเสนอแนะว่าวารสารใดที่ถูกใช้มากควรจัดให้มีความสำคัญกว่าวารสารที่ไม่มีการใช้หรือใช้น้อย

แฮลพิน (Halpin. 1983 : 312A) ศึกษาว่า ข้อมูลจากการวิเคราะห์การอ้างอิงจะ
 สามารถนำมาใช้ในการจัดการด้านวารสารของห้องสมุดมหาวิทยาลัยได้หรือไม่ กลุ่มประชากรที่ใช้
 ในการศึกษาได้แก่ ห้องสมุดกลางและห้องสมุดสาขาของมหาวิทยาลัยที่เป็นสมาชิกของ The
 Association of Research Libraries เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ แบบสอบถาม
 ผลของการศึกษานี้พบว่า ร้อยละ 78.5 ของคำตอบที่ได้ แสดงว่าประชากรไม่ได้ใช้ข้อมูลจากการ
 วิเคราะห์การอ้างอิงช่วยในการควบคุมและจัดหารวารสาร และห้องสมุดเกือบทุกแห่งใช้ข้อมูลจาก
 แหล่งอื่นด้วย

การวิเคราะห์การอ้างอิง (Citation Analysis)

การอ้างอิง หมายถึงการกล่าวถึงงานอื่นที่ผู้เขียนใช้ประกอบงานของตน โดยลงในรูป
 ของเชิงอรรถท้ายหน้า รายชื่ออ้างอิงท้ายเรื่อง (ประภาวดี สืบสันต์. 2530 : 122) การอ้างอิง
 เป็นสิ่งสำคัญในการเขียนผลงานทางวิชาการ กล่าวคือเมื่อนักวิชาการนำผลงานของผู้อื่นมาใช้
 ประโยชน์ในงานของตน ถือว่าเป็นมารยาทในการที่จะต้องอ้างอิงผลงานเหล่านั้น ทั้งนี้เพื่อให้
 เกียรติแก่เจ้าของผลงาน และยังช่วยให้ทราบถึงแหล่งที่มาของข้อความหรือความคิดเพื่อจะใช้เป็น
 พื้นฐานในการศึกษาเพิ่มเติม รวมทั้งรับรองความถูกต้องของข้อมูลที่นำมาใช้ เรียบเรียงด้วย
 (เสริมศรี เจริญผล. 2531 : 112 ; อ้างอิงมาจาก Weinstock. 1971 : 18-19)

การวิเคราะห์การอ้างอิง หมายถึง การศึกษาการอ้างอิงเอกสารต่าง ๆ ที่ปรากฏใน
 เชิงอรรถ รายการเอกสารอ้างอิง หรือบรรณานุกรมของงานเขียน โดยการรวบรวม นับจำนวน
 วิเคราะห์และตีความเกี่ยวกับเอกสารที่ได้รับการอ้างอิงในด้าน ผู้แต่ง ชื่อเรื่อง เนื้อหาวิชา ภาษา
 สถานที่พิมพ์ ปีที่พิมพ์โดยอาศัยวิธีการทางสถิติ สิ่งพิมพ์ที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์/การอ้างอิงนั้น
 บริเตนและไอร์แลนด์ (ประภาวดี สืบสันต์. 2530 : 124 ; อ้างอิงมาจาก Britain and Line.
 1973 : 72-78) ได้จำแนกไว้ 5 ประเภทคือ สารสังเขปและดรรชนี บรรณานุกรมแห่งชาติและ
 บรรณานุกรมทั่วไป บรรณานุกรมเฉพาะวิชา สิ่งพิมพ์ปฐมภูมิ เช่น หนังสือ วารสาร รายงาน
 วิทยานิพนธ์ และวารสารปริทัศน์ ส่วนการเลือกสิ่งพิมพ์โดยมาวิเคราะห์การอ้างอิงขึ้นอยู่กับ
 จุดมุ่งหมายของการวิเคราะห์นั้น

ประกาศ สืบค้น (2530. : 126-132) กล่าวถึงรูปแบบของการวิเคราะห์การอ้างอิง
ดังนี้

1. การวิเคราะห์การอ้างอิงเพื่อหาสัดส่วนของประเภทเอกสาร เป็นการศึกษาว่า ผู้เขียนใช้เอกสารประเภทหนังสือ วารสาร วิทยานิพนธ์ ฯลฯ เป็นสัดส่วนเท่าใด
2. การวิเคราะห์การอ้างอิงเพื่อศึกษาขอบเขตเนื้อหาวิชาของเอกสารที่ได้รับการอ้างอิง จะทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างสาขาวิชาจากการอ้างอิงเอกสาร ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เพียงใดและอ้างอิงเอกสารนอกสาขาวิชาเพียงใด
3. การวิเคราะห์การอ้างอิงเพื่อศึกษาอายุ ภาษาและแหล่งที่มาของเอกสารที่ได้รับการอ้างอิง จะทำให้ทราบว่าเอกสารที่นักวิชาการหรือนักวิจัยต้องการใช้ใหม่เป็นเอกสารเก่าหรือใหม่
4. การวิเคราะห์การอ้างอิงเพื่อศึกษาว่า รายชื่อเอกสารใดได้รับการอ้างอิงมากที่สุดตามลำดับ รายชื่อเอกสาร วารสารที่ได้รับจะช่วยให้บรรณารักษ์สามารถตัดสินใจที่จะคัดเลือกทรัพยากรห้องสมุดที่มีคุณภาพ เหมาะกับงบประมาณและสนองความต้องการของผู้ใช้
5. การวิเคราะห์การอ้างอิงเพื่อศึกษาถึงวัตถุประสงค์ในการอ้างอิง
6. การวิเคราะห์การอ้างอิงเพื่อศึกษาความเปลี่ยนแปลงในแต่ละช่วงเวลา เพื่อศึกษาว่าเอกสารและวารสารที่ได้รับการอ้างอิงในแต่ละช่วงเวลา ในทุกปี 5 ปี หรือ 10 ปี ได้รับการอ้างอิงเพิ่มขึ้นหรือลดลงเพียงใด เพื่อประโยชน์ในการเลือกวารสารเฉพาะเล่ม เฉพาะปี หรือเลือกรายการย้อนหลัง

ประโยชน์ของการวิเคราะห์การอ้างอิง มีดังต่อไปนี้

1. ทางทฤษฎี จะทำให้ทราบถึงประวัติ พัฒนาการของความรู้ การใช้วรรณกรรม และโครงสร้างของวรรณกรรมในแต่ละสาขาวิชา
2. ทางปฏิบัติ สามารถนำมาใช้ในการดำเนินงานของห้องสมุด ได้แก่
  - 2.1 การคัดเลือกวารสาร ข้อมูลการวิเคราะห์การอ้างอิงวารสารแต่ละสาขาวิชาสามารถนำมาใช้จัดอันดับวารสารตามจำนวนครั้งที่ได้รับการอ้างอิง ซึ่งจะช่วยให้บรรณารักษ์ทราบว่า วารสารรายการใดบ้างที่สมควรบอกรับเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ส่วนใหญ่
  - 2.2 การบอกรับวารสารฉบับย้อนหลัง การเขียนเล่มวารสารและการจำหน่ายวารสารออกจากห้องสมุด จากการวิเคราะห์การอ้างอิงเพื่อศึกษาอายุของเอกสารจะช่วยให้บรรณารักษ์ทราบว่า วารสารรายการใดที่มีผู้ใช้มากในช่วงแรก ๆ เท่านั้น และรายการใดที่ยังคงได้รับการอ้างอิงแม้ว่าจะได้ตีพิมพ์มานานแล้ว ข้อมูลเหล่านี้เป็นแนวทางในการตัดสินใจบอกรับ

วารสารย้อนหลัง คัดเลือกวารสารออกนอกห้องสมุดและการเก็บเล่มวารสาร นับเป็นส่วนหนึ่งในการบริหารการใช้พื้นที่ ค่าใช้จ่าย การเก็บรักษาและเวลาทำงาน

2.3 เป็นหลักฐานการใช้ทรัพยากรประเภทต่าง ๆ ในห้องสมุดช่วยให้บรรณารักษ์สามารถกำหนดงบประมาณได้โดยศึกษาจากการใช้วารสารและสามารถวางนโยบายเกี่ยวกับการจำหน่ายวารสารออกจากห้องสมุด

2.4 การวิเคราะห์การอ้างอิงเพื่อศึกษาขอบเขตเนื้อหาวิชาของวรรณกรรมที่ได้รับการอ้างอิงในแต่ละสาขา ทำให้บรรณารักษ์ทราบว่า นักวิจัย นักวิชาการอ้างอิงวรรณกรรมในแขนงวิชาใดมากที่สุดเท่าไร ซึ่งจะ เป็นเครื่องช่วยในการจัดหาสิ่งพิมพ์เฉพาะวิชา เข้าห้องสมุด

2.5 การวิเคราะห์การอ้างอิงจะทำให้ทราบว่า วารสารรายการใดสมควรที่จะนำมาทำดรรชนี สารละสังเขปเพื่อสนองความต้องการของผู้ใช้ส่วนใหญ่

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์การอ้างอิง

กมลรัตน์ ตันท์เกตุ (2527) วิจัยเรื่องการวิเคราะห์การอ้างอิงในวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาชั้นปริญญาโทและงานวิจัยของอาจารย์คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขตเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยศึกษาประเภท ขอบเขตเนื้อหาวิชา อายุ ภาษา และสถานที่พิมพ์ของเอกสารที่ได้รับการอ้างอิงในวิทยานิพนธ์และงานวิจัย ตั้งแต่ปีการศึกษา 2520-2526 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยสร้างแบบฟอร์มการวิเคราะห์การอ้างอิงขึ้นเอง สถิติที่ใช้คือ การหาค่าร้อยละ ผลของการวิจัยพบว่า ประเภทของเอกสารที่ใช้อ้างอิงมากที่สุด คือวารสาร โดยเฉพาะวารสารภาษาอังกฤษ รองลงมาเป็นหนังสือ เอกสารในสาขาเทคโนโลยีได้รับการอ้างอิงมากที่สุด รองลงมาเป็นสาขาวิทยาศาสตร์ ในการวิเคราะห์อายุของเอกสารที่ได้รับการอ้างอิง เป็นเอกสารที่มีอายุไม่เกิน 5 ปี และ 10 ปี สำหรับภาษาของเอกสารที่ได้รับการอ้างอิงมากที่สุด คือ ภาษาอังกฤษ นอกจากนี้เอกสารที่ตีพิมพ์ในประเทศสหรัฐอเมริกาได้รับการอ้างอิงมากที่สุด รองลงมาคือ เอกสารที่ตีพิมพ์ในประเทศไทย

กิ่งแก้ว วัฒนาเดชาพร (2527) วิจัยเรื่องการวิเคราะห์การอ้างอิงวารสารในวิทยานิพนธ์สาขาเภสัชศาสตร์และรายงานผลการวิจัยของอาจารย์คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระหว่างปี พ.ศ. 2516-2526 จำนวน 198 เล่ม ผลของการศึกษาค้นคว้านี้จะทำให้ทราบถึงการใช้อ้างอิงวารสารในการเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ และการทำวิจัยของนิสิตและอาจารย์ในด้านวารสารเนื้อหาวิชา อายุและภาษาที่ใช้ และเป็นแนวทางในการจัดหาและการให้บริการวารสารให้

สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้และงบประมาณที่ได้รับ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบฟอร์มวิเคราะห์การอ้างอิงที่สร้างขึ้นเอง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การหาค่าร้อยละ และหาค่าสหสัมพันธ์ ผลของการวิจัยนี้พบว่า วารสารภาษาไทยที่ได้รับการอ้างอิงมี 54 ชื่อ โดยสารศิริราชเป็นวารสารที่ถูกนำไปอ้างอิงมากที่สุดในวิทยานิพนธ์ เชียงใหม่เวชสารเป็นวารสารที่ถูกนำไปอ้างอิงมากที่สุดในงานวิจัย สำหรับวารสารภาษาต่างประเทศที่ได้รับการอ้างอิงมีจำนวน 743 ชื่อ โดย Chemical Abstracts เป็นวารสารที่ถูกใช้อ้างอิงมากที่สุดในวิทยานิพนธ์และงานวิจัย นอกจากนี้ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบรายชื่อที่ถูกอ้างอิงกับรายชื่อวารสารที่มีในห้องสมุด พบว่า ห้องสมุดยังมีวารสารน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับการใช้ของผู้เรียบเรียงวิทยานิพนธ์และงานวิจัย ดังนั้น จึงสมควรที่จะจัดหาวารสารเข้าห้องสมุดให้มากขึ้นและสอดคล้องกับการใช้มากขึ้น

นฤมล รักษาสุข (2527) วิเคราะห์การอ้างอิงวารสารในเอกสารการสอนชุดวิชาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยมีจุดประสงค์เพื่อต้องการทราบถึงการใช้วารสารในการเขียนเอกสารการสอนของชุดวิชา และจะเป็นแนวทางให้บรรณารักษ์จัดหาและจัดเก็บวารสารให้สอดคล้องกับสภาพการใช้ของผู้เขียนเอกสารการสอน การศึกษาค้นคว้าได้ศึกษาถึงรายชื่อวารสาร ความถี่ขอบเขตเนื้อหาวิชา อายุและภาษาของวารสารจากเอกสารการสอนชุดวิชา 8 วิชา ที่ผลิตตั้งแต่ปีการศึกษา 2523-2526 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบบันทึกการอ้างอิงที่สร้างขึ้นเอง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือการหาค่าร้อยละ ผลของการศึกษาพบว่า มีวารสารที่ได้รับการอ้างอิงแยกเป็นวารสารภาษาไทย 254 ชื่อและวารสารภาษาอังกฤษ 267 ชื่อ โดยราชกิจจานุเบกษา และ Journal of Medical Association of Thailand เป็นวารสารที่ได้รับการอ้างอิงมากที่สุด และจากวารสารภาษาไทย 27 ชื่อแรกที่ยังอ้างอิงมาก ห้องสมุดมีวารสารเหล่านั้น 20 ชื่อ สำหรับวารสารภาษาต่างประเทศ 58 ชื่อแรกที่ยังอ้างอิงมาก ห้องสมุดมีเพียง 18 ชื่อ และวารสาร Journal of Medical Association of Thailand ก็ไม่มีให้บริการในสำนักบรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ดังนั้นแสดงว่ามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ยังมีเอกสารจำนวนน้อยที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เขียนเอกสารการสอนชุดวิชา

พรพรรณ เลาลักษณ์เลิศ (2527) ได้ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์การอ้างอิงที่ปรากฏในบทความในวารสารทางสังคมศาสตร์ โดยสำรวจการอ้างอิงทำบทความที่มีเนื้อหาทางสังคมศาสตร์ในวารสารภาษาไทย จำนวน 7 รายการ ระหว่างปี พ.ศ. 2524-2526 โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะต้องการทราบถึงขอบเขตเนื้อหา ประเภท อายุและภาษาที่ผู้เขียนบทความใช้ประกอบการเขียนบทความ ผลการวิจัยพบว่า หนังสือและวารสารเป็นเอกสารที่ผู้เขียนบทความทางสังคมศาสตร์ใช้

อ้างอิงมากที่สุด ขอบเขตเนื้อหาของเอกสารที่เกี่ยวข้องอยู่ในสาขารัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์และสังคมวิทยาเป็นหลัก อายุของเอกสารที่ใช้อ้างอิงไม่เกิน 5 ปีและ 10 ปี สำหรับภาษาของเอกสารที่ได้รับการอ้างอิงเป็นภาษาอังกฤษมากกว่าภาษาไทย และตีพิมพ์ในประเทศไทยถึงร้อยละ 44.82 การวิจัยครั้งนี้มีประโยชน์สำหรับบรรณารักษ์คือ เป็นเครื่องช่วยในการตัดสินใจออกวารสารตามรายชื่อวารสารที่นักวิชาการนิยมใช้ รวมถึงการจัดหาทรัพยากรทางสังคมศาสตร์อื่น ๆ เข้าห้องสมุดอีกด้วย

วรนุช สุนทรวิณิต (2528) วิจัยเรื่องการวิเคราะห์การอ้างอิงในเอกสารการสอนชุดวิชาแบบบูรณาการของสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อศึกษาถึงขอบเขตเนื้อหา ประเภท อายุและภาษาของทรัพยากรห้องสมุดที่ใช้เพื่อการผลิตการสอนชุดวิชาแบบบูรณาการของสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ ตั้งแต่ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2523 ถึงภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2526 รวมทั้งสิ้น 36 ชุดวิชา ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบบันทึกการวิเคราะห์การอ้างอิงที่สร้างขึ้นเอง นำข้อมูลที่ได้มาแจกแจงความถี่ของปริมาณการอ้างอิงทรัพยากรและหาอัตราส่วนร้อยละของปริมาณการอ้างอิงแยกตามขอบเขตเนื้อหา ประเภท อายุและภาษา ผลการวิจัยพบว่าปริมาณการอ้างอิงทรัพยากรห้องสมุดมีจำนวน 7715 ครั้ง เนื้อหาวิชาศึกษาศาสตร์ได้รับการอ้างอิงมากที่สุดและหนังสือเป็นเอกสารที่ได้รับการอ้างอิงมากที่สุดถึงร้อยละ 49.02 อายุของเอกสารที่ใช้อ้างอิงไม่เกิน 5 ปี และภาษาไทยเป็นภาษาของเอกสารที่ถูกอ้างอิงมากที่สุด

ฟองจันทร์ เพชรมาก (2529) วิจัยเรื่องการวิเคราะห์การอ้างอิงวารสารในปฏิญานินพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ปี พ.ศ. 2522-2526 จำนวน 465 เล่ม การวิจัยครั้งนี้จะทำให้ทราบถึงปริมาณ ขอบเขตเนื้อหา อายุ ภาษาของบทความวารสารและรายชื่อวารสารที่ใช้อ้างอิงในการทำปฏิญานินพนธ์ นอกจากนี้จะยังเป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงาน ด้านวารสารของห้องสมุด ในด้านการจัดหา จำหน่ายออก การเก็บเล่ม การให้บริการบรรณานุกรม สารระสังเขป และบริการข่าวสารทันสมัย ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 ชนิด ได้แก่ บัตรปฏิญานินพนธ์ ซึ่งจะใช้บันทึกรายละเอียดของปฏิญานินพนธ์และจำนวนบรรณานุกรมทั้งหมด ของปฏิญานินพนธ์แต่ละเล่ม เครื่องมืออีกชนิดหนึ่งได้แก่ บัตรวารสารใช้บันทึกรายละเอียดของบทความวารสารที่ใช้อ้างอิงตามที่ปรากฏในบรรณานุกรมของปฏิญานินพนธ์ ข้อมูลที่ได้รับนำมาแจกแจงความถี่และหาอัตราส่วนร้อยละของปริมาณการอ้างอิงวารสาร ผลการวิจัยพบว่า ปริมาณการอ้างอิงวารสารเป็นร้อยละ 15.258 ของรายการอ้างอิงทั้งหมด วิชาเอกการแนะแนวการศึกษาเป็นวิชาเอกที่อ้างอิงวารสารมากที่สุด ส่วนวิชาเอกบริหารการศึกษาใช้วารสารอ้างอิงน้อยที่สุด ขอบเขต

เนื้อหาของบทความที่ได้รับการอ้างอิงมากที่สุด ได้แก่ หมวดการศึกษา อายุของบทความที่ใช้อ้างอิง อยู่ในช่วงอายุ 5 ปี วารสารภาษาไทยที่ได้รับการอ้างอิงมากที่สุด คือประชาศึกษา ศึกษาศาสตร์ วารสารแนะแนว วารสารการศึกษาแห่งชาติและศูนย์ศึกษาตามลำดับ ส่วนวารสารภาษาอังกฤษที่ได้รับการอ้างอิงมากที่สุดคือ Journal of Educational Research นอกจากนี้บทความวารสารที่ได้รับการอ้างอิงมีให้บริการอยู่ในสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงร้อยละ 71.189 ของจำนวนบทความวารสารที่ได้รับการอ้างอิงทั้งหมด

สมิธ (Smith, 1984 : 2749A) ใช้วิธีการบรรณมิติ (bibliometric techniques) ได้แก่ กฎการกระจายของแบรดฟอร์ด (Bradford's Law of Scatter) การวิเคราะห์การอ้างอิงและการจับคู่ทางบรรณานุกรม (bibliographic coupling) โดยศึกษาวารสารที่เสนอบทความเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้ ที่ตีพิมพ์ระหว่างเดือนกันยายน 2520-มิถุนายน 2526 จำนวน 70 รายการ พบว่ามีบทความเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้ 146 บทความ จากผู้เขียนบทความ 107 คน วารสารที่เสนอบทความเกี่ยวกับการเรียนรู้มากที่สุดคือ Early Years และ Educational Leadership ผู้วิจัยจัดวารสาร 2 รายการนี้เป็นวารสารหลักและนำมาวิเคราะห์การอ้างอิงอีกครั้งหนึ่ง ผลของการวิเคราะห์การอ้างอิงพบว่า บทความส่วนใหญ่ที่ปรากฏในวารสารทั้ง 2 รายการเป็นของผู้เขียนคน ๆ เดียวกัน และมีเปอร์เซ็นต์ของการอ้างอิงงานเขียนของตนสูง เกือบ 1 ใน 3 ของการอ้างอิงมาจากวารสารอื่น และ 1 ใน 3 ของการอ้างอิงเป็นเอกสารประเภทหนังสือ นอกจากนี้ยังเป็นผลงานวิจัย รายงานทางวิชาการและบทความจากหนังสือพิมพ์ จากการวิจัยครั้งนี้สรุปผลได้ว่า แนวคิดเกี่ยวกับเรื่องรูปแบบการเรียนรู้ไม่ได้เสนอไว้ในวารสารเพียงอย่างเดียว

บัคด์ (Budd, 1985 : 3178) ศึกษาลักษณะการใช้เอกสารการวิจัยของงานเขียนทางวรรณกรรมอเมริกัน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การอ้างอิง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาได้แก่วรรณกรรมอเมริกันที่ได้รายชื่อจาก MLA International Bibliography ปี 1981 ขอบเขตของการศึกษานี้ครอบคลุมถึงประเภทของเอกสารที่ใช้อ้างอิง ระดับของข้อมูลว่าเป็นข้อมูลระดับปฐมภูมิหรือทุติยภูมิ อายุและภาษาของเอกสาร รวมทั้งขอบเขตเนื้อหาวิชาของเอกสารที่ถูกอ้างอิง เช่น เป็นวรรณกรรมอเมริกัน วรรณกรรมภาษาอื่น วรรณกรรมในสาขามนุษยศาสตร์และวิทยาศาสตร์หรือสังคมศาสตร์ ผลของการวิจัยนี้พบว่า ในการอ้างอิงของงานเขียนวรรณกรรมอเมริกัน หรือเป็นงานในสาขามนุษยศาสตร์ เอกสารที่ถูกนำไปใช้อ้างอิงมากที่สุด ได้แก่ เอกสารทางวิชาการ (monographs)

อัล-โดซารี (Al-Dosary. 1986 : 3) วิเคราะห์เกี่ยวกับพฤติกรรมการอ้างอิงของนักรัฐศาสตร์ โดยคัดเลือกบทความจากวารสารสาขารัฐศาสตร์ จำนวน 204 บทความเพื่อนำมาใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา บทความดังกล่าวจะถูกนำมาแบ่งหมวดหมู่โดยแยกตามลักษณะของพฤติกรรมการอ้างอิงในรูปแบบ traditionalists และ behaviorists และแบ่งหมวดหมู่แยกตามวิธีการวิจัยเป็นแบบ Quantitative และ Non-quantitative ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาเป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการจำแนกประเภทของกลุ่มตัวอย่างและวิธีการวิจัย ได้แก่ จำนวนของสาขาวิชาที่ใช้อ้างอิง ร้อยละของการอ้างอิงเอกสารนอกสาขาวิชา รัฐศาสตร์ ร้อยละของเอกสารที่นำมาใช้อ้างอิงที่ไม่ใช่ภาษาอังกฤษ จำนวนการอ้างอิงของวารสารและอายุเฉลี่ยของเอกสารที่ใช้อ้างอิง ผลการวิจัยพบว่า ในกลุ่มนักรัฐศาสตร์ที่มีพฤติกรรมการอ้างอิงแบบ traditionalists กับ behaviorists มีการใช้เอกสารภาษาต่าง ๆ และสาขาวิชาที่ใช้คล้ายคลึงกัน แต่กลุ่ม behaviorists มีอัตราการอ้างอิงวารสารมากกว่าและใช้เอกสารที่มีอายุเฉลี่ยมากกว่ากลุ่ม traditionalists เมื่อวิเคราะห์พฤติกรรมการอ้างอิงตามวิธีการวิจัยพบว่า กลุ่มงานวิจัยแบบ Quantitative และ Non-quantitative มีความคล้ายคลึงกันในเรื่องของจำนวนสาขาวิชาที่ใช้อ้างอิง แต่กลุ่มงานวิจัยแบบ Non-quantitative จะอ้างอิงเอกสารนอกสาขาวิชา รัฐศาสตร์มากกว่า มีอัตราการอ้างอิงของวารสารสูงกว่า อ้างอิงเอกสารที่มีอายุน้อยกว่า และอ้างอิงวรรณกรรมที่ไม่ใช่ภาษาอังกฤษมากกว่ากลุ่ม Quantitative

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แสดงให้เห็นว่า บรรณารักษ์ใช้วิธีการประเมินคุณค่าและคัดเลือกวารสารหลายวิธีด้วยกัน งานวิจัยส่วนใหญ่ใช้วิธีการคัดเลือกวารสารเพียงวิธีการเดียว แต่มีงานวิจัยบางเรื่องที่ใช้วิธีการศึกษาหลายวิธีร่วมกันเช่น ฮี (He. 1986 : 3219A) ศึกษาวิธีการคัดเลือกวารสารเฉพาะวิชาทางสาขาสัตวแพทยศาสตร์ โดยใช้คะแนนอิทธิพลของสาขาวิชา (Discipline Influence Score - DIS) วิธีดำเนินการวิจัยนี้เริ่มจากการคัดเลือกวารสารสาขาสัตวแพทยศาสตร์ 5 ชื่อ ซึ่งมีการนำไปอ้างอิงในวารสารอื่นจำนวน 146 ชื่อ และเรียกวารสาร 146 ชื่อนี้ว่า วารสารกลุ่มทดลอง ต่อจากนั้นได้คัดเลือกวารสารทางสัตวแพทยศาสตร์จำนวน 74 ชื่อ โดยตรวจสอบจากรายชื่อที่ปรากฏใน Journal Citation Reports และเรียกวารสาร 74 ชื่อนี้ว่า Veterinary Journal Set ผู้วิจัยได้นับจำนวนครั้งของวารสารกลุ่มทดลอง 146 ชื่อว่า มีการนำไปอ้างอิงในวารสารกลุ่ม Veterinary Journal Set มากน้อยเพียงใด และนำข้อมูลที่ได้มาจัดอันดับตามความถี่ที่ปรากฏ ผลของการศึกษาพบว่า รายชื่อวารสารที่ได้รับเป็นวารสารที่ได้รับเป็นวารสารที่อยู่ในสาขาสัตวแพทยศาสตร์ การแพทย์-

ทั่วไป เกษตรศาสตร์และวิทยาศาสตร์พื้นฐาน นอกจากนี้ผู้วิจัยยังนำรายชื่อวารสารที่จัดอันดับด้วยวิธีการ DIS มาเปรียบเทียบกับการจัดอันดับวารสารดังกล่าวด้วยวิธีการอื่น ได้แก่ Productivity, Citations Received, Impact Factor และ Influence Measure และพบว่า ไม่มีความสัมพันธ์ของการจัดอันดับวารสารในทั้ง 5 วิธี

จากงานวิจัยของธี ที่ใช้วิธีการคัดเลือกวารสารเฉพาะวิชา โดยศึกษาถึงความสัมพันธ์ของวิธีการจัดอันดับวารสาร 5 วิธี แม้ว่าผลของการวิจัยจะพบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กันของวิธีการจัดอันดับที่ใช้ศึกษา แต่ก็ไม่ใช่ข้อสรุปว่า วิธีต่าง ๆ ที่ใช้ศึกษาเป็นวิธีการที่ไม่ดี เนื่องจากยังไม่ได้พิจารณาปัจจัยสำคัญอื่น ๆ เช่น สาขาวิชาและวิธีการที่นำมาเปรียบเทียบ เป็นต้น ดังนั้น การศึกษาถึงความสัมพันธ์กันของวิธีการจัดอันดับวารสารด้วยวิธีต่าง ๆ จึงเป็นประเด็นปัญหาที่ควรนำมาศึกษา ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาถึงความสัมพันธ์ของวิธีการจัดอันดับวารสารจากการนับการอ้างอิง การนับตามที่ปรากฏในวารสารสาระสังเขปและวารสารดรรชนี และการสำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้ ผลการวิจัยจะทำให้ทราบถึงการจัดอันดับวารสารของทั้ง 3 วิธี การมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการเลือกใช้วิธีการคัดเลือกวารสารเข้าห้องสมุดต่อไป

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาสำหรับัณฑิตของวิธีการจัดอันดับวารสารจิตวิทยา เป็นการศึกษาถึงความสัมพันธ์ของวิธีการจัดอันดับวารสาร 3 วิธีคือ การจัดอันดับจากการอ้างอิง การจัดอันดับจากการปรากฏในวารสารสาระสังเขปและวารสารตรรชนี และการจัดอันดับจากการสำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้ โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะอธิบายถึงลักษณะบางประการของเทคนิคการคัดเลือกวารสารเฉพาะวิชาเข้าห้องสมุด เนื่องจากในภาวะปัจจุบันราคาตำบกรับวารสารเพิ่มสูงขึ้นทุกปี และงบประมาณที่ห้องสมุดได้รับไม่เพียงพอต่อการจัดหาวารสารให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ได้ครบทุกรายการ ดังนั้นในการคัดเลือกวารสารเข้าห้องสมุดให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้มากที่สุด จึงเป็นสิ่งที่บรรณารักษ์ควรให้ความสำคัญ

การเลือกแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า มีดังนี้

1. วารสารเฉพาะวิชาที่ใช้ศึกษา ผู้วิจัยเลือกใช้วารสารจิตวิทยาภาษาอังกฤษที่มีให้บริการในสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 24 รายการ เป็นกลุ่มตัวอย่างสำหรับการตรวจสอบวิธีการคัดเลือกวารสารเฉพาะวิชา (ดูรายชื่อภาคผนวก ข หน้า 66 - 72)

2. การตรวจสอบการปรากฏของวารสารจิตวิทยา ผู้วิจัยเลือกใช้วารสารสาระสังเขปและวารสารตรรชนีที่มีให้บริการในห้องสมุดมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ในการตรวจสอบการปรากฏของวารสารจิตวิทยา เนื่องจากบริการจัดทำตรรชนีและสาระสังเขปจะนำวารสารที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับในสาขาวิชาจัดทำตรรชนีและสาระสังเขป เพื่อให้ผู้ใช้สามารถค้นหาคความที่ต้องการได้อย่างรวดเร็ว ตรงกับความต้องการมากที่สุด ดังนั้นวารสารตรรชนีและสาระสังเขปจะช่วยให้ผู้เข้าถึงข้อมูล และทำให้วารสารถูกใช้มากขึ้น

วารสารสาระสังเขปและวารสารตรรชนีที่ใช้ในการตรวจสอบ เป็นวารสารระหว่างปี พ.ศ. 2529-2533 จำนวน 7 รายการ ซึ่งอยู่ในข่ายที่จะนำวารสารทางจิตวิทยาและสาขา

ที่เกี่ยวข้องมาทำดรรชนีหรือสาระสังเขป ได้แก่

- 2.1 Psychological Abstracts (PA)
- 2.2 Current Index to Journals in Education (CIJE)
- 2.3 The Educations Index
- 2.4 Readers' Guide to Periodical Literature
- 2.5 The Social Sciences Index
- 2.6 Cumulative Index Medicus
- 2.7 Science Citation Index

3. การตรวจสอบการอ้างอิงของวารสารจิตวิทยาจากปริญญาพิมพ์ เอกสารประกอบ คำสอนและตำรา ผลงานวิจัย และบทความวารสารทางสาขาจิตวิทยา การนับการอ้างอิงของวารสารจิตวิทยาจากบรรณานุกรมของเอกสารเหล่านี้ จะทำให้ทราบถึงปริมาณการใช้วารสารจิตวิทยา ทั้ง 24 รายการว่า มีจำนวนมากน้อยเพียงใด เอกสารที่ใช้ตรวจสอบการอ้างอิง ได้แก่

3.1 ปริญญาพิมพ์การศึกษามหาบัณฑิตและวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ปีการศึกษา 2527-2531 จำนวน 142 เล่ม จำแนกตามปีการศึกษาและวิชาเอกดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 กลุ่มตัวอย่างปริญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิตและวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต

ปีการศึกษา	ปริญาานิพนธ์ กศ.ม. แยกตามวิชาเอก			วท.ม	รวม (เล่ม)
	จิตวิทยา การแนะแนว	จิตวิทยา พัฒนาการ	การศึกษาพิเศษ	การวิจัย พฤติกรรมศาสตร์ ประยุกต์	
2527	9	8	11	-	28
2528	21	4	4	-	29
2529	17	8	2	1	28
2530	17	7	6	3	23
2531	10	7	4	3	24
รวม	74	34	27	7	142

3.2 เอกสารประกอบคำสอนและตำราของคณาจารย์ภาควิชาจิตวิทยา

คณะมนุษยศาสตร์ ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยา ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ และคณาจารย์จากสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ โดยคัดเลือกเฉพาะตัวเล่มที่ตีพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2527-2531 จำนวน 33 เล่ม

3.3 ผลงานวิจัยของคณาจารย์ตามข้อ 3.2 โดยคัดเลือกเฉพาะตัวเล่มที่ตีพิมพ์

ระหว่างปี พ.ศ. 2527-2531 จำนวน 21 เล่ม

3.4 บทความวารสารที่เขียนโดยคณาจารย์ตามข้อ 3.2 โดยคัดเลือกบทความที่

ตีพิมพ์ในวารสารระหว่างปี พ.ศ. 2527-2531 จำนวน 49 บทความ

4. การสำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้ในการจัดอันดับวารสารจิตวิทยา ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่ม

ประชากรที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับวารสารจิตวิทยา ในแง่ของเป็นผู้ใช้วารสารและมีความคุ้นเคย

กับวารสารดังกล่าว ผู้ใช้นี้ได้แก่ คณาจารย์และนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร แยกเป็น

- 4.1 คณาจารย์ จำนวน 40 คน
- 4.2 นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 57 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่

1. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมรายชื่อวารสารเพื่อวิเคราะห์การอ้างอิง แยกเป็น
  - 1.1 บัตรบันทึกวารสารขนาด 3 x 5 นิ้ว ใช้บันทึกรายละเอียดของวารสารที่

ปรากฏในบรรณานุกรมของปริญญาานิพนธ์ เอกสารประกอบคำสอนและตำรา ผลงานวิจัยและ
บทความวารสาร

☐ ปริญญาานิพนธ์ ☐ เอกสารประกอบคำสอน ☐ งานวิจัย ☐ บทความวารสาร และตำรา
ชื่อผู้เขียนบทความ.....
ที่บทความ .....
.....
ที่วารสาร .....
ปีที่.....เดือน.....พ.ศ. ....
เลขหน้า .....

1.2 แบบฟอร์มบันทึกรายการวารสารที่ดูใช้อย่างถึง ดังแสดงตัวอย่างใน
ภาพประกอบ 2

ชื่อวารสาร	จำนวนความถี่ที่ปรากฏ				รวม
	ปริญญาณินท์	เอกสารประกอบ คำสอน/ตำรา	ผลงานวิจัย	บทความ วารสาร	
Advances in Behavior Research and Therapy	.....	.....	.....	.....	.....
American J. of Psychology	.....	.....	.....	.....	.....
Applied Psychological Measurement	.....	.....	.....	.....	.....
Child Development	.....	.....	.....	.....	.....
Contemporary Psychology	.....	.....	.....	.....	.....

ภาพประกอบ 2 ตัวอย่างแบบฟอร์มบันทึกรายการวารสารที่ดูใช้อย่างถึง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบการปรากฏของวารสารจิตวิทยาภาษาไทย ได้แก่ แบบฟอร์มสำรวจรายชื่อวารสารที่ปรากฏในวารสารสาระสังเขปและวารสารตรวจขึ้น ดังแสดงตัวอย่างในภาพประกอบ 3

ชื่อวารสาร	การปรากฏในวารสารสาระสังเขปและวารสารตรวจขึ้น							รวม
	PA	CIJE	Education Index	Reader's Guide...	Social Sciences Index	CIM	SCI	
Advances in Behavior Research and Therapy ..	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
American J. of Psychology	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
Applied Psychological Measurement	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
Child Development	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....

ภาพประกอบ 3 ตัวอย่างแบบฟอร์มสำรวจรายชื่อวารสารที่ปรากฏในวารสารสาระสังเขปและวารสารตรวจขึ้น

3. เครื่องมือที่ใช้ในการจัดอันดับความสำคัญของวารสาร

ได้แก่ แบบสำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้ที่มีต่อรายชื่อวารสาร โดยจัดอันดับความสำคัญจาก 1-12 ตัวอย่างแบบสำรวจแสดงในภาพประกอบ 4

คำอธิบาย โปรดจัดอันดับวารสารจิตวิทยาภาษาอังกฤษ จำนวน 24 รายการ ตามความคิดเห็นของท่าน โดยจัดอันดับวารสารที่ท่านเห็นว่า มีประโยชน์และต้องการใช้มากที่สุดเป็นอันดับที่ 1 และรองลงมาจนถึงอันดับที่ 12 (เลือกเพียง 12 รายการเท่านั้น)

ชื่อวารสาร	อันดับความสำคัญ
Advances in Behavior Research and Therapy	.....
American J. of Psychology	.....
Applied Psychological Measurement	.....
Child Development	.....
Contemporary Psychology	.....

ภาพประกอบ 4 ตัวอย่างแบบสำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้ที่มีต่อรายชื่อวารสาร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลที่ใช้ในการจัดอันดับการอ้างอิง ได้มาจากขั้นตอนดังนี้

1.1 สํารวจบัตรรายการชื่อผู้แต่ง บัตรวารสารดรรชนีชื่อผู้แต่ง เพื่อรวบรวมรายชื่อปริณยานิพนธ์ เอกสารประกอบคำสอนและตำรา ผลงานวิจัย บทความวารสารที่ใช้เป็นแหล่งข้อมูลในการศึกษาค้นคว้า

1.2 สํารวจตัวเอกสารและรายการทุกชั้นในข้อ 1.1 แล้วบันทึกรายละเอียดทางบรรณการณของวารสารที่ถูกอ้างอิงในเอกสารเหล่านั้น ลงในบัตรบันทึกวารสาร (เครื่องมือหมายเลข 1.1 หน้า 25)

1.3 นำบัตรบันทึกวารสารมาแจกแจงความถี่ที่ปรากฏของวารสารในแบบฟอร์มบันทึกรายการวารสารที่ถูกใช้อ้างอิง (เครื่องมือหมายเลข 1.2 ดังแสดงในภาคผนวก ก หน้า 58)

2. ข้อมูลที่ใช้ในการจัดอันดับจากการปรากฏในวารสารสาระสังเขปและวารสารดรรชนี ได้มาจากขั้นตอนดังนี้

2.1 เปรียบเทียบรายชื่อวารสารจิตวิทยา จำนวน 24 รายการ กับบัญชีรายชื่อวารสารของวารสารสาระสังเขปและวารสารดรรชนีซึ่งได้รับการเลือกเป็นแหล่งข้อมูล

2.2 บันทึกความถี่การปรากฏของวารสารแต่ละชื่อลงในแบบฟอร์มสำรวจ (เครื่องมือหมายเลข 2 ดังแสดงในภาคผนวก ก หน้า 59) โดยใช้เกณฑ์การปรากฏตั้งแต่ 1 ครั้งขึ้นไป นับเป็น 1 คะแนน ถ้าไม่ปรากฏเลย ถือเป็น 0 คะแนน

3. ข้อมูลที่ใช้ในการจัดอันดับวารสารตามความคิดเห็นของผู้ใช้ ได้มาจากขั้นตอนดังนี้

3.1 รวบรวมรายชื่อคณาจารย์ที่ใช้เป็นแหล่งข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าจากคู่มือนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ปีการศึกษา 2532

3.2 รวบรวมรายชื่อ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2532 จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

3.3 ส่งแบบสำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้ตามข้อ 3.1 และ 3.2 ให้กลุ่มตัวอย่างจัดอันดับความสำคัญของวารสาร (ภาคผนวก ก หน้า 60 - 63)

การจัดกระทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การจัดกระทำกับข้อมูลที่ได้จากการจัดอันดับด้วยวิธีนับการอ้างอิง

นำข้อมูลที่ได้จากแบบฟอร์มบันทึกรายการวารสารที่ถูกใช้อ้างอิง มาแจงนับความถี่และ

จัดอันดับตามคะแนนที่ปรากฏ วารสารที่มีจำนวนความถี่มากที่สุด จะถูกจัดเป็นอันดับที่ 1 และวารสารที่มีจำนวนความถี่รองลงมา จะถูกจัดเป็นอันดับที่ 2 เรื่อยไปจนถึงอันดับที่ 24 กรณีที่วารสารมีจำนวนความถี่เท่ากัน จะถูกจัดอยู่ในอันดับเท่ากัน

ตัวอย่างของการจัดอันดับด้วยการนับการอ้างอิง

ชื่อวารสาร	จำนวนความถี่ที่ปรากฏ			รวม	อันดับ
	ปริญญาณิพนธ์	ผลงานวิจัย	บทความ		
J. of Librarianship	10	15	13	38	1
Wilson Library Bulletin	3	5	6	14	4
American Libraries	5	5	9	19	3
Library Trends	8	5	1	14	4
Special Libraries	9	9	9	27	2

2. การจัดกระทำกับข้อมูลที่ได้จากการจัดอันดับด้วยวิธีนับการปรากฏในวารสารสาระสังเขปและวารสารดรรชนี

นำข้อมูลที่ได้จากแบบฟอร์มสำรวจรายชื่อวารสารที่ปรากฏในวารสารสาระสังเขปและวารสารดรรชนีมาจัดอันดับตามความถี่ที่ปรากฏ โดยที่วารสารที่มีจำนวนความถี่ในการปรากฏมากที่สุด จะถูกจัดเป็นอันดับที่ 1 และวารสารที่มีจำนวนความถี่รองลงมา จะถูกจัดเป็นอันดับที่ 2 เรื่อยไปจนถึงอันดับที่ 24 กรณีวารสารที่มีจำนวนความถี่เท่ากัน จะถูกจัดอยู่ในอันดับเท่ากัน

ตัวอย่างของการจัดอันดับด้วยวิธีนับการปรากฏในวารสารสาระสังเขปและวารสารดรรชนี

ชื่อวารสาร	ความถี่การปรากฏในดรรชนีและสาระสังเขป				รวม	อันดับ
	LISA	Library Literature	Readers' Guide ...	Social Sciences Index		
J.of Librarianship	5	5	2	1	13	5
Wilson Library Bulletin	5	5	5	4	19	1
American Libraries	5	5	5	4	19	1
Library Trends	5	5	2	3	15	4
Special Libraries	5	5	3	3	16	3

3. การจัดการกระทำกับข้อมูลที่ได้จากการจัดอันดับด้วยวิธีสำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้ มีขั้นตอนดังนี้

3.1 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้ที่มีต่อวารสารแต่ละชื่อ มาสร้างตารางแสดงการจัดอันดับความสำคัญ (ดูภาคผนวก ก หน้า 64)

3.2 แจกแจงความถี่การจัดอันดับวารสารแต่ละชื่อ แล้วคูณด้วยค่าคะแนนของอันดับ และหาผลรวมของคะแนน

ค่าคะแนนของอันดับมีดังนี้

อันดับ 1	มีคะแนนเท่ากับ	12	อันดับ 2	มีคะแนนเท่ากับ	11
3		10	4		9
5		8	6		7
7		6	8		5
9		4	10		3
11		2	12		1

3.3 นำผลรวมของคะแนนมาจัดอันดับของวารสาร โดยจัดให้วารสารที่ได้คะแนนมากที่สุด เป็นอันดับที่ 1 และวารสารที่ได้ผลรวมของคะแนนรองลงมาเป็นอันดับที่ 2 เรื่อยไปจนถึงอันดับที่ 24

ตัวอย่างการจัดอันดับวารสารตามความคิดเห็นของผู้ใช้ จากอันดับ 1-5

อันดับความสำคัญ ที่วารสาร	1 (fx5)	2 (fx4)	3 (fx3)	4 (fx2)	5 (fx1)	รวม	อันดับ
J.of Librarianship	6	7	4	3	3	79	2
Wilson Library Bulletin	6	7	5	6	2	81	1
American Libraries	2	6	5	1	1	52	4
Library Trends	4	4	4	2	1	53	3
Special Libraries	1	1	2	4	4	27	5

5. หาความสัมพันธ์ของวิธีการจัดอันดับวารสารทั้ง 5 วิธี

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร K ตัวหรือการจัดอันดับ K ครั้งว่ามีความสอดคล้องกันหรือไม่ ผู้วิจัยจึงเลือกใช้สถิติคือ การหาสัมประสิทธิ์ของความสอดคล้อง โดยใช้สูตร The Kendall Coefficient of Concordance (W) เนื่องจากข้อมูลที่จะใช้ศึกษาเป็นข้อมูลที่สามารถจัดให้อยู่ในมาตราเรียงอันดับได้ (Ordinal Scale)

การหาค่าสัมประสิทธิ์ของความสอดคล้องโดยใช้สูตรของ The Kendall Coefficient of Concordance (W) มีดังนี้

$$W = \frac{12S}{m^2 (n^3 - n)}$$

- เมื่อ W แทน สัมประสิทธิ์ของความสอดคล้อง
 S แทน ผลรวมทั้งหมดของกำลังสองของผลต่างของยอดรวมของอันดับที่กำหนดไว้ แต่ละหน่วยกับค่าเฉลี่ยของผลรวมของอันดับ
 m แทน จำนวนวิธีที่ให้อันดับ n
 n แทน อันดับหรือจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ให้อันดับ

(เนกา ศรีไพโรจน์. 2528 : 280-281)

บทที่ 4

ผลการศึกษาค้นคว้า

จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยคาดหวังว่า การศึกษาความสัมพันธ์ของวิธีการจัดอันดับวารสารจิตวิทยาทั้ง 3 วิธี ได้แก่ การจัดอันดับจากการอ้างอิง การจัดอันดับจากการปรากฏในวารสารสาระสังเขปและวารสารดรรชนี การจัดอันดับจากการสำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้ จะเป็นแนวทางหนึ่งในการพิจารณาคัดเลือกและบอกรับวารสารเข้าห้องสมุด สาเหตุที่ต้องนำทั้ง 3 วิธีการมาหาความสัมพันธ์กันนั้น เนื่องจากการวิเคราะห์การอ้างอิงสามารถชี้ให้เห็นได้ว่าวารสารรายการใดที่ถูกใช้ และการสำรวจจากดรรชนีและสาระสังเขปจะช่วยให้ทราบว่า วารสารดังกล่าวมีการจัดทำดรรชนีและสาระสังเขปเพื่อส่งเสริมการใช้ให้มากขึ้นอย่างไร และในขณะที่เดิยวกันผู้ใช้มีความต้องการหรือเห็นความสำคัญของวารสารทั้ง 24 รายการอย่างไร ผลที่ได้รับจากการใช้วิธีการทั้ง 3 วิธีนี้ จะเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจของบรรณารักษ์ได้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการศึกษาค้นคว้าตามลำดับ ดังนี้

1. การจัดอันดับวารสารด้วยวิธีการนับการอ้างอิง
2. การจัดอันดับวารสารด้วยวิธีนับการปรากฏในวารสารสาระสังเขปและวารสารดรรชนี
3. การจัดอันดับวารสารตามความคิดเห็นของผู้ใช้
4. สหสัมพันธ์ของวิธีการจัดอันดับวารสาร

1. การจัดอันดับวารสารด้วยวิธีการนับการอ้างอิง

ข้อมูลสำหรับนับการอ้างอิงวารสารแต่ละชื่อ ผู้วิจัยรวบรวมจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับ
จิตวิทยา ประกอบด้วย

1.1 ปฏิญยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิตและวิทยาศาสตรมหาบัณฑิตปี พ.ศ. 2527-2531

จำนวน 142 เล่ม

1.2 เอกสารประกอบคำสอนและตำราที่ตีพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2527-2531

จำนวน 33 เล่ม

1.3 ผลงานวิจัยของคณาจารย์ที่ตีพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2527-2531 จำนวน 21 เล่ม

1.4 บทความวารสารที่เขียนโดยคณาจารย์ ระหว่างปี พ.ศ. 2527-2531

จำนวน 49 บทความ

ความถี่ของการปรากฏในเอกสารประเภทต่าง ๆ และการจัดอันดับ แสดงในตาราง 2

ตาราง 2 ความถี่การอ้างอิงวารสารกลุ่มตัวอย่างตามที่ปรากฏในเอกสารประเภทต่าง ๆ

	ความถี่การอ้างอิงใน				รวมทุกประเภท	อันดับ
	ปริญญาโท	ตำรา	ผลงานวิจัย	บทความวารสาร		
Advances in Behavior Research and Therapy	1	-	-	-	1	15
American J.of Psychology	2	-	-	-	2	14
Applied Psychological Measurement.	-	-	-	-	-	16
Child Development	46	24	43	5	118	1
Contemporary Psychology	-	-	-	-	-	16
Developmental Psychology	12	4	18	1	35	5
Developmental Review	-	-	-	-	-	16
Educational and Psychological Measurement.	23	-	2	2	27	6
International J. for the Advancement of Counseling	-	-	-	-	-	16
J.for Specialists in Group Work	4	-	-	-	4	12
J.of Applied Behavior Analysis	31	42	-	1	74	2
J.of Applied Social Psychology	1	1	3	1	6	10
J.of College Student Development.	2	-	1	-	3	13
J.of Counseling and Development.	32	5	9	-	46	4
J.of Cross-Cultural Psychology	2	1	2	1	6	10
J.of Educational Psychology	44	-	9	-	53	3
J.of General Psychology	-	-	-	-	-	16
J.of Personality	13	-	2	-	15	8
J.of Personality Assessment.	-	-	-	-	-	16
J.of Psychopathology and Behavioral Assessment.	-	-	-	-	-	16
J.of Social Psychology	16	1	3	1	21	7
Monographs of the Society of Research in Child Development	-	-	-	-	-	16
Organization Behavior and Human Decision Process	-	-	-	-	-	16
Psychology Today	4	1	1	1	7	9

ตาราง 2 แสดงให้เห็นว่า จากวารสารจำนวน 24 รายการ เมื่อจัดอันดับแล้วจะได้จำนวนอันดับทั้งสิ้น 16 อันดับ วารสารที่ได้รับการอ้างอิงบ่อยครั้งที่สุด 5 อันดับแรก เรียงลำดับจากการถูกอ้างอิงมากที่สุด และมากเป็นลำดับถัดไป ได้แก่ Child Development, Journal of Applied Behavior Analysis, Journal of Educational Psychology, Journal of Counseling and Development, Developmental Psychology

วารสารที่ถูกอ้างอิงน้อยที่สุด ได้รับการจัดอันดับเป็นที่ 16 มีจำนวน 9 รายการ ได้แก่ Applied Psychological Measurement, Contemporary Psychology, Developmental Review, International J. for the Advancement of Counseling, Journal of General Psychology, Journal of Personality Assessment, Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment, Monographs of the Society of Research in Child Development และ Organization Behavior and Human Decision Process.

2. การจัดอันดับวารสารด้วยวิธีการนับการปรากฏในวารสารสาระสังเขปและวารสารดรรชนี

วารสารสาระสังเขปและวารสารดรรชนีจำนวน 7 รายการที่ใช้เป็นแหล่งข้อมูลในการตรวจนับการปรากฏของวารสารกลุ่มตัวอย่าง เป็นวารสารที่มีให้บริการในห้องสมุดมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ระหว่างปี พ.ศ.2529-2533 การจัดอันดับตามความถี่ของการปรากฏในวารสารสาระสังเขปและวารสารดรรชนีแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 การจัดอันดับวารสารตามความถี่ที่ปรากฏในวารสารสาระสังคมและวารสารดุษณี

ชื่อวารสาร	ความถี่ที่ปรากฏในวารสารสาระสังคม/วารสารดุษณี							รวม	อันดับ
	PA	CIJE	Education Index	Readers' Guide to ...	Social Sciences Index	Cumulative Index Medicus	SCI		
Advances in Behavior Research and Therapy	4	-	-	-	-	-	-	4	19
American J.of Psychology	4	-	-	-	5	3	-	12	10
Applied Psychological Measurement	4	3	-	-	-	-	-	7	17
Child Development	4	5	-	-	5	3	-	17	1
Contemporary Psychology	-	-	-	-	-	-	-	-	24
Developmental Psychology	4	5	-	-	5	-	-	14	4
Developmental Review	4	-	-	-	-	-	-	4	19
Educational and Psychological Measurement	4	3	5	-	-	-	-	11	4
International J. for the Advancement of Counseling	4	-	-	-	-	-	-	4	19
J.for Specialists in Group Work	4	5	-	-	-	-	-	9	14
J.of Applied Behavior Analysis	4	5	-	-	5	-	-	11	4
J.of Applied Social Psychology	4	-	-	-	5	-	-	9	14
J.of College Student Development	4	5	5	-	-	-	-	14	4
J.of Counseling and Development	4	5	5	-	-	-	-	14	4
J.of Cross-Cultural Psychology	4	5	-	-	-	-	-	9	14
J.of Educational Psychology	4	5	5	-	-	-	-	14	4
J.of General Psychology	4	-	-	-	5	3	-	12	10
J.of Personality	4	-	-	-	5	3	-	12	10
J.of Personality Assessment	4	-	-	-	-	3	-	7	17
J.of Psychopathology and Behavioral Assessment	4	-	-	-	-	-	-	4	19
J.of Social Psychology	4	3	-	-	5	3	-	15	3
Monographs of the Society of Research in Child Development	4	5	5	-	-	3	-	17	1
Organization Behavior and Human Decision Process	4	-	-	-	-	-	-	4	19
Psychology Today	1	-	-	5	5	-	-	11	13

ตาราง 3 แสดงให้เห็นว่า จากวารสารจำนวน 24 รายการ เมื่อจัดอันดับแล้วจะได้จำนวนอันดับทั้งสิ้น 24 อันดับ วารสารที่ปรากฏในวารสารสาระสังเขปและวารสารดรรชนีมากที่สุด 5 อันดับแรก เรียงลำดับจากการปรากฏมากที่สุดและมากเป็นลำดับถัดไปได้แก่

อันดับ 1 Child Development และ Monographs of the Society of Research in Child Development

อันดับ 3 Journal of Social Psychology

อันดับ 4 มีจำนวน 6 รายการ ได้แก่ Developmental Psychology, Educational and Psychological Measurement, Journal of Applied Behavior Analysis, Journal of College Student Development, Journal of Counseling and Development และ Journal of Educational Psychology

ส่วนวารสารที่ปรากฏในวารสารสาระสังเขปและวารสารดรรชนีน้อยที่สุด ได้รับการจัดอันดับเป็นที่ 24 มีจำนวน 1 รายการ ได้แก่ Contemporary Psychology

3. การจัดอันดับวารสารตามความคิดเห็นของผู้ใช้

ในการสำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้ ได้แก่คณาจารย์และนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาจำนวน 97 คน ผู้วิจัยให้ผู้ใช้จัดอันดับความสำคัญของวารสารกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 24 รายการ โดยให้จัดอันดับเรียงอันดับที่ 1-12 เท่านั้น วารสารที่ได้รับการจัดอันดับตามความคิดเห็นของผู้ใช้ แสดงในตาราง 4

ตารางที่ 1. ความถี่ของวารสารจิตวิทยาที่ตีพิมพ์ในวารสารจิตวิทยา

ชื่อวารสาร	ปี												รวม	อันดับ
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
ชื่อวารสาร	f _{x12}	f _{x11}	f _{x10}	f _{x9}	f _{x8}	f _{x7}	f _{x6}	f _{x5}	f _{x4}	f _{x3}	f _{x2}	f _{x1}	รวม	อันดับ
Advances in Behavior Research and Therapy	6	7	11	4	3	3	1	2	1	2	1	2	370	3
American J. of Psychology	6	7	5	6	2	3	2	2	2	1	5	2	332	6
Applied Psychological Measurement	1	8	3	3	6	2	4	7	1	6	5	3	313	8
Child Development	11	8	7	8	5	3	4	1	5	5	3	3	496	2
Contemporary Psychology	1	-	2	-	5	1	-	3	1	1	2	5	110	22
Developmental Psychology	9	8	8	7	7	7	5	1	1	6	3	2	509	1
Developmental Review	-	3	2	2	2	1	4	-	1	-	2	4	130	20
Educational and Psychological Measurement	3	2	3	5	3	6	4	3	1	5	5	3	270	9
Inter.J.for the Advancement of Counseling	6	3	-	1	2	-	1	2	2	-	2	2	160	17
J.for Specialists in Group Work	-	-	2	2	1	3	1	1	3	-	2	6	100	23
J.of Applied Behavior Analysis	6	1	3	4	6	6	3	4	4	7	4	4	326	7
J.of Applied Social Psychology	-	1	-	8	3	5	1	2	5	5	4	7	208	13
J.of College Student Development	-	3	-	1	1	-	-	-	2	-	2	1	71	24
J.of Counseling and Development	-	3	4	4	2	3	6	3	3	2	2	5	224	12
J.of Cross-Cultural Psychology	1	1	1	-	3	3	1	4	4	4	1	1	135	19
J.of Educational Psychology	6	4	2	4	7	7	6	4	1	2	1	4	349	5
J.of General Psychology	3	2	1	1	-	1	7	5	7	2	1	4	191	15
J.of Personality	2	5	2	3	6	4	8	10	6	6	3	2	350	4
J.of of Personality and Behavioral Assessment	-	-	5	2	1	4	1	5	3	1	11	2	174	16
J.of Social Psychology and Behavioral Assessment	2	2	1	5	1	1	2	2	6	7	5	5	198	14
J.of Social Psychology	2	1	7	1	3	3	6	5	8	7	2	5	258	10
Monographs of the the Society for Research in Child Development	-	2	1	-	3	3	1	1	4	1	2	-	111	21
Organization Behavior and Human Decision Process	1	1	1	1	1	4	4	4	-	2	2	4	136	18
Psychology Today	4	4	4	2	1	2	2	3	1	4	3	9	230	11

f = ความถี่ของอันดับ

ตาราง 4 แสดงให้เห็นว่า จากวารสารจำนวน 24 รายการ เมื่อจัดอันดับแล้วจะได้จำนวนอันดับทั้งสิ้น 24 อันดับ วารสารที่ผู้ใช้ให้ความสำคัญมากที่สุด 5 อันดับแรก เรียงลำดับจากผลรวมของคะแนนการให้ความสำคัญมากที่สุดและมากเป็นลำดับถัดไป ได้แก่ Developmental Psychology, Child Development, Advances in Applied Behavior Analysis, Journal of Personality และ Journal of Educational Psychology

ส่วนวารสารที่ผู้ใช้ให้ความสำคัญน้อยที่สุด ได้รับการจัดอันดับเป็นที่ 24 มีจำนวน 1 รายการ ได้แก่ Journal of College Student Development

4. สหสัมพันธ์ของวิธีการจัดอันดับวารสาร

ในการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความสอดคล้อง (W) เพื่อให้ทราบถึงความสัมพันธ์ของการจัดอันดับนั้น มีขั้นตอนดังนี้

4.1 หาค่าเฉลี่ยของผลรวมของอันดับ ใช้สูตรดังนี้

$$\text{ค่าเฉลี่ยของผลรวมของอันดับ} = \frac{m(n+1)}{2}$$

2

เมื่อ m เท่ากับ วิธีการจัดอันดับ 3 วิธี

n เท่ากับ วารสาร 24 รายการ

4.2 หาผลรวมของอันดับวารสารแต่ละรายการทั้ง 3 วิธี เพื่อจะใช้หาค่า S ต่อไป ผลรวมของอันดับวารสารทั้ง 3 วิธี แสดงในตาราง 5

ตาราง 5 เปรียบเทียบอันดับของวารสารซึ่งวัดโดยวิธีที่ต่าง ๆ กัน

ชื่อวารสาร	อันดับด้วยวิธี นับการอ้างอิง	อันดับด้วยวิธีนับ การปรากฏใน บรรณานุกรม	อันดับตามความ คิดเห็นของผู้ใช้	ผลรวม ของอันดับ
Advances in Behavior Research and Therapy	15	19	3	37
American Journal of Psychology	14	10	6	30
Applied Psychological Measurement	16	17	8	41
Child Development	1	1	2	4
Contemporary Psychology	16	24	22	62
Developmental Psychology	5	4	1	10
Developmental Review	16	19	20	55
Educational and Psychological Measurement	6	4	9	19
International J. for the Advancement of Counseling	16	19	17	52
J. for Specialists in Group Work	12	14	23	49
J. of Applied Behavior Analysis	2	4	7	13
J. of Applied Social Psychology	10	14	13	37
J. of College Student Development	13	4	24	41
J. of Counseling and Development	4	4	12	20
J. of Cross-Cultural Psychology	10	14	19	43
J. of Educational Psychology	3	4	5	12
J. of General Psychology	16	10	15	41
J. of Personality	8	10	4	22
J. of Personality Assessment	16	17	16	49
J. of Psychopathology and Behavioral Assessment	16	19	14	49
J. of Social Psychology	7	3	10	20
Monographs of the Society for Research in Child Development	16	1	21	38
Organization Behavior and Human Decision Process	16	19	18	53
Psychology Today	9	13	11	33

4.3 หาค่าผลรวมทั้งหมดยกกำลังสองของผลต่างของยอดรวมของอันดับที่กำหนดให้กับค่าเฉลี่ยของผลรวมของอันดับ (S) โดยใช้สูตร

$$S = \sum_{i=1}^n \left[\sum_{j=1}^m x_{ij} - \frac{m(n+1)}{2} \right]^2$$

4.4 หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ความสอดคล้องระหว่างอันดับของแต่ละวิธีการจัดอันดับ (W) จากสูตร

$$W = \frac{12 S}{m^2 (n^3 - n)}$$

เมื่อได้ค่า W จะต้องทดสอบนัยสำคัญของ W เนื่องจาก n มากกว่า 7 จึงต้องเปลี่ยนค่า W ให้เป็นค่า X^2 โดยใช้สูตร

$$X^2 = m(n-1) W$$

ถ้าค่า X^2 ที่คำนวณได้มากกว่าค่าวิกฤติของ X^2 ที่เปิดจากตารางค่าวิกฤติของ X-Distribution ที่ $df = n-1$ แสดงว่ามีความสำคัญทางสถิติ

จากการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความสอดคล้อง (W) ครั้งนี้ ผู้วิจัยคำนวณโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป LOTUS 1-2-3 ได้ค่า X^2 เท่ากับ 40.11888 และเมื่อเปิดจากตารางค่าวิกฤติของ X^2 - Distribution ที่ $df = 23$ และ $\alpha = .05$ พบว่า

ค่าวิกฤติของ X^2 - Distribution จากตาราง เท่ากับ 35.17

ค่า X^2 ที่คำนวณได้ เท่ากับ 40.11888

แสดงว่ามีความสำคัญทางสถิติ นั่นคือ การจัดอันดับวารสารทั้งสามวิธีมีสหสัมพันธ์กัน

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายที่จะอธิบายลักษณะบางประการของเทคนิค การคัดเลือกวารสารเฉพาะวิชาภาษาอังกฤษ โดยการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการจัดอันดับวารสาร ด้วยการนับการอ้างอิง การจัดอันดับตามที่ปรากฏในวารสารสาระสังเขปและวารสารดรรชนี และการจัดอันดับตามความคิดเห็นของผู้ใช้

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกวารสารจิตวิทยาภาษาอังกฤษที่มีให้บริการใน สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 24 รายการ เป็นกลุ่มตัวอย่างวารสารที่ใช้ศึกษา

2. ผู้วิจัยเลือกวิธีการศึกษาการจัดอันดับวารสาร 3 วิธี

2.1 วิธีนับการอ้างอิง โดยการตรวจสอบและนับความถี่ที่ปรากฏของวารสาร กลุ่มตัวอย่างจากปริญาภิพนธ์ เอกสารประกอบการสอนและตำรา ผลงานวิจัยและบทความวารสาร

2.2 วิธีนับการปรากฏในวารสารสาระสังเขปและวารสารดรรชนีระหว่างปี พ.ศ. 2529-2533

2.3 วิธีการสำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้จำนวน 97 คน โดยให้จัดอันดับ ความสำคัญของวารสารกลุ่มตัวอย่าง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล มีดังนี้

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในวิธีนับการอ้างอิง ได้แก่ บัตรบันทึกบรรณานุกรมวารสารและ แบบฟอร์มบันทึกรายการวารสารที่ถูกใช้อ้างถึง

3.2 แบบฟอร์มสำรวจรายชื่อวารสารที่ปรากฏในวารสารสาระสังเขปและวารสารดรรชนี

3.3 แบบสำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้และตารางแสดงการจัดอันดับวารสารตามความคิดเห็นของผู้ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ความถี่ที่ปรากฏของวารสารที่ตรวจสอบด้วยวิธีนับการอ้างอิงและวิธีนับการปรากฏในวารสารสาระสังเขปและวารสารดรรชนี ผู้วิจัยนำมาจัดอันดับตามความถี่ที่นับได้ โดยวารสารที่มีจำนวนความถี่มากที่สุด จะถูกจัดเป็นอันดับที่ 1 เรื่อยไปจนถึงวารสารที่มีจำนวนความถี่น้อยที่สุด กรณีที่วารสารมีจำนวนความถี่เท่ากันจะถูกจัดในอันดับเดียวกัน

2. ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้ โดยให้จัดอันดับความสำคัญของวารสารกลุ่มตัวอย่าง จะนำมาหาผลรวมของคะแนนในแต่ละอันดับเพื่อจัดอันดับวารสารตามคะแนนที่รวมได้ โดยวารสารที่มีผลรวมของคะแนนมากที่สุด จะถูกจัดเป็นอันดับที่ 1 เรื่อยไปจนถึงอันดับที่ 24

3. ผู้วิจัยใช้สถิติการหาค่าสัมประสิทธิ์ของความสอดคล้องของวิธีการจัดอันดับวารสารทั้ง 3 วิธี โดยใช้สูตรของ The Kendall Coefficients of Concordance (W) และคำนวณหาค่า W โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป LOTUS 1-2-3

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า*

1. อันดับวารสารจิตวิทยาภาษาอังกฤษจำนวน 24 รายการ ซึ่งได้จากวิธีการนับการอ้างอิง วิธีการนับการปรากฏในวารสารสาระสังเขปและวารสารดรรชนี และวิธีสำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้ มีสหสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ การจัดอันดับวารสารของทั้งสามวิธีได้อันดับวารสารคล้ายคลึงกัน

2. รายชื่อวารสารที่ถูกจัดอันดับใน 5 อันดับแรกของแต่ละวิธี มีดังนี้

วิธีการอ้างอิง วารสารที่ถูกจัดให้อยู่ในอันดับที่ 1-5 ได้แก่

อันดับ 1 Child Development

อันดับ 2 Journal of Applied Behavior Analysis

อันดับ 3 Journal of Educational Psychology

อันดับ 4 Journal of Counseling and Development

อันดับ 5 Developmental Psychology

วิธีนับการปรากฏในวารสารสาระสังเขปและวารสารดรรชนี วารสารที่ถูกจัดให้อยู่ในอันดับที่ 1-5 ได้แก่

อันดับ 1 Child Development

อันดับ 1 Monographs of the Society of Research in Child Development

อันดับ 3 Journal of Social Psychology

อันดับ 4 Developmental Psychology

อันดับ 4 Educational and Psychological Measurement

อันดับ 4 Journal of Applied Behavior Analysis

อันดับ 4 Journal of College Student Development

อันดับ 4 Journal of Counseling and Development

อันดับ 4 Journal of Educational Psychology

วิธีสำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้ วารสารที่ถูกจัดให้อยู่ในอันดับที่ 1-5 ได้แก่

อันดับ 1 Developmental Psychology

อันดับ 2 Child Development

อันดับ 3 Advances in Applied Research and Therapy

อันดับ 4 Journal of Personality

อันดับ 5 Journal of Educational Psychology

3. รายชื่อวารสารที่ถูกจัดอันดับใน 5 อันดับสุดท้ายของแต่ละวิธี มีดังนี้

วิธีการอ้างอิง มีจำนวนอันดับทั้งหมด 16 อันดับ ดังนั้นรายชื่อวารสารที่ถูกจัดให้อยู่ในอันดับที่ 12-16 ได้แก่

อันดับ 12 Journal for Specialists in Group Work

อันดับ 13 Journal of College Student Development

อันดับ 14 American Journal of Psychology

อันดับ 15 Advances in Behavior Research and Therapy

อันดับ 16 Applied and Psychological Measurement

อันดับ 16 Contemporary Psychology

อันดับ 16 Journal of Personality Assessment

อันดับ 16 Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment

อันดับ 16 Monographs of the Society for Research in Child
Development

อันดับ 16 Organization Behavior and Human Decision Process

วิธีการปรากฏในวารสารสาระสังเขปและวารสารตรชนี มีจำนวนอันดับทั้งหมด 24 อันดับ
รายชื่อวารสารที่ถูกจัดให้อยู่ในอันดับที่ 19 และอันดับที่ 24 ได้แก่

อันดับที่ 19 Advances in Behavior Research and Therapy

อันดับที่ 19 Developmental Review

อันดับที่ 19 International J. for the Advancement of counseling

อันดับที่ 19 J. of Psychopathology and Behavioral Assessment

อันดับที่ 19 Organization Behavior and Human Decision Process

อันดับที่ 24 Contemporary Psychology

วิธีการสำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้ มีจำนวนอันดับทั้งหมด 24 อันดับ รายชื่อ
วารสารที่ถูกจัดให้อยู่ในอันดับที่ 20-24 ได้แก่

อันดับที่ 20 Developmental Review

อันดับที่ 21 Monographs of the Society for Research in
Child Development

อันดับที่ 22 Contemporary Psychology

อันดับที่ 23 Journal for Specialists in Group Work

อันดับที่ 24 Journal of College Student Development

4. ผลจากการจัดอันดับของแต่ละวิธีการ สามารถแบ่งกลุ่มวารสารออกเป็น 3 กลุ่มดังต่อไปนี้

4.1 กลุ่มวารสารที่ได้รับการจัดอันดับเหมือนหรือใกล้เคียงกัน ต่างกันไม่เกิน 3 อันดับ ได้แก่

ชื่อวารสาร	อันดับจาก การนับการอ้างอิง	อันดับจาก การปรากฏใน ดรรชนี	อันดับจาก สำรวจความ คิดเห็นของผู้ใช้
Child Development	1	1	2
International J. of the Advancement of Counseling	16	19	17
Journal of Applied Social Psychology	11	14	13
Journal of Educational Psychology	3	4	5
Journal of Personality Assessment	16	17	16
Organization Behavior and Human Decision Process	16	19	18

4.2 กลุ่มวารสารที่ได้รับการจัดอันดับแตกต่างกันไม่เกิน 5 อันดับ ได้แก่

ชื่อวารสาร	อันดับจาก การนับการ อ้างอิง	อันดับจาก การปรากฏ ในดรรชนี	อันดับจากการ สำรวจความ คิดเห็นของผู้ใช้
Developmental Review	16	19	20
Developmental Psychology	5	4	1
Educational and Psychological Measurement	6	4	9
Journal of Applied Behavior Analysis	2	4	7
Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment	16	19	14
Psychology Today	9	13	11

4.3 กลุ่มวารสารที่ได้รับการจัดอันดับแตกต่างกันเกิน 5 อันดับ ทั้ง 3 วิธี ได้แก่

ชื่อวารสาร	อันดับจาก การนับการ อ้างอิง	อันดับจาก การปรากฏ ในดรรชนี	อันดับจากการ สำรวจความ คิดเห็นของผู้ใช้
Advances in Behavior Research and Therapy*	15	19	3
American J. of Psychology	14	10	6
Applied Psychological Measurement	16	17	8
Contemporary Psychology	16	24	22
Journal of College Student Development	13	4	24
Journal of Counseling and Development	4	4	12
Journal of Cross-Cultural Psychology	11	14	19
Journal of General Psychology	16	10	15
Journal of Personality	8	10	4
Journal of Social Psychology	7	3	10
Journal for Specialists in Group Work	12	14	23
Monographs of the Society for Research in Child Development	16	1	21

*อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

1. จากผลการศึกษานี้พบว่า การจัดอันดับวารสารจิตวิทยาภาษาอังกฤษด้วยวิธีนับการอ้างอิง วิธีนับการปรากฏในวารสารสาระสังเขปและวารสารดรรชนี และวิธีสำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้มีความสอดคล้องกัน บรรณารักษ์สามารถเลือกใช้วิธีการใดวิธีการหนึ่งในการคัดเลือกวารสารเข้าห้องสมุดได้ แต่วิธีการที่อำนวยความสะดวกให้แก่บรรณารักษ์มากที่สุดได้แก่ วิธีนับการปรากฏในวารสารสาระสังเขปและวารสารดรรชนี เนื่องจากเป็นวิธีการที่ง่าย เสียเวลาน้อยกว่าวิธีอื่น และความเชื่อถือมีมาก เนื่องจากผู้จัดทำดรรชนีและสาระสังเขปได้ตรวจสอบแล้วว่า วารสารที่นำมาจัดทำดรรชนีและสาระสังเขปนั้นเป็นวารสารที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับในทางวิชาการ

ซึ่งจากการสำรวจเพิ่มเติมจากหนังสือ Ulrich's International Periodicals Directory ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 27 ปี พ.ศ. 2531-2532 พบว่า วารสารจิตวิทยาภาษาอังกฤษทั้ง 24 รายการที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้ ได้ถูกนำไปทำดรรชนีและสาระสังเขปในสาขาต่าง ๆ ได้แก่ จิตวิทยา การศึกษา พฤติกรรมศาสตร์ สังคมศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ดังรายชื่อต่อไปนี้คือ Psychological Abstracts, Science Citation Index, Index Medicus, Social Science Citation Index, The Education Index, Child Development and Bibliography, Current Index to Journals in Education, Biological Abstracts และ Chemical Abstracts เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการจัดทำสำเนาหน้าสารบัญวารสารในวารสาร Current Contents สาขาต่าง ๆ อีกด้วย

ส่วนวิธีนับการอ้างอิง แม้จะทำให้ทราบถึงรายชื่อวารสารที่ได้รับการอ้างอิงมากที่สุด แต่เนื่องจากเอกสารที่นำมาวิเคราะห์การอ้างอิง กระจุกกระจายอยู่ตามสถานที่ต่าง ๆ ทำให้เสียเวลาในการติดตามตัวเล่มเอกสารมาก สำหรับวิธีการสำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้ แม้จะมีข้อดีที่ทำให้ทราบถึงความต้องการของผู้ใช้ส่วนใหญ่ที่มีต่อการใช้วารสาร แต่ข้อมูลที่ได้รับไม่เที่ยงตรง เนื่องจากผู้ใช้มีความคุ้นเคยต่อวารสารไม่เท่ากัน และการติดตามแบบสอบถามให้ครบตามจำนวนต้องใช้เวลามากกว่าจะได้รับแบบสอบถามครบถ้วน ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า วิธีนับการปรากฏในวารสารสาระสังเขปและวารสารดรรชนีเป็นวิธีการที่เหมาะสมกว่าวิธีการอื่นที่ใช้ศึกษา

2. เมื่อพิจารณาขอบข่ายของเนื้อหาหลักของบทความของวารสารแต่ละรายการพบว่า

2.1 ในจำนวนวารสารกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาทั้ง 24 รายการ จะมีวารสารอยู่ 1 รายการที่เสนอบทความแตกต่างจากวารสารอื่นคือ วารสาร Contemporary Psychology ที่เนื้อหาสาระภายในตัวเล่มจะเป็นบทวิจารณ์ บทแนะนำหนังสือ ฟิล์ม วัสดุอื่น ๆ ทางสาขาจิตวิทยานับว่าไม่เกี่ยวข้องการอ้างอิงในเอกสารต่าง ๆ การนำมาจัดทำดรรชนีและสาระสังเขป และในความคิดเห็นของผู้ใช้ก็น่าจะเห็นว่าไม่ใช่เป็นวารสารหลักในวิชา จึงได้รับการจัดอันดับอยู่ที่ท้ายหรือเกือบท้ายสุดของจำนวนอันดับทั้งหมด

2.2 เนื้อหาของบทความของวารสารกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษามีความแตกต่างกันวารสารบางรายการเสนอบทความเกี่ยวกับจิตวิทยาทั่วไป ไม่เน้นหนักไปทางสาขาใดสาขาหนึ่งโดยเฉพาะ เช่น วารสาร Journal of General Psychology หรือวารสาร Psychology Today ที่เสนอข่าวความเคลื่อนไหวทางสาขาจิตวิทยาทั่วไป เพื่อเพิ่มพูนความรู้และทันต่อเหตุการณ์ ดังนั้นอาจจะไม่มีการนำไปอ้างอิง หรือนำไปใช้เป็นทฤษฎีอ้างอิงในการ

ค้นคว้าวิจัย วารสารบางรายการก็เสนอเนื้อหาเฉพาะด้าน เช่น วารสาร Advances in Behavior Research and Therapy เสนอบทความเกี่ยวกับผลการวิจัย การทดลอง การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องพฤติกรรมบำบัด กลุ่มผู้ใช้วารสารดังกล่าวนี้ก็จะแก่นักจิตวิทยาที่หาคำปรึกษาเป็นส่วนใหญ่ จากสาเหตุที่สาขาจิตวิทยาเป็นสาขาที่กว้างและแบ่งย่อยออกเป็นอีกหลายสาขา เช่น จิตวิทยาคลินิก จิตวิทยาพัฒนาการ จิตวิทยาการศึกษา จิตวิทยาการทดลอง เป็นต้น ทำให้จำนวนวารสารที่ผลิตออกมาในสาขานี้มีจำนวนมากและมีเนื้อหาที่หลากหลายออกไป ดังนั้นเมื่อใช้วิธีการสำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้ที่คุ้นเคยกับวารสารที่มีเนื้อหาแตกต่างกัน ผู้ที่คุ้นเคยในสาขาจิตวิทยาพัฒนาการก็จะเลือกวารสารทางจิตวิทยาพัฒนาการมากกว่าวารสารสาขาอื่น จึงทำให้การจัดอันดับวารสารของผู้ใช้ไม่เด่นชัดคือไม่สามารถกำหนดได้ว่า วารสารใดมีความสำคัญสูงสุด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเคยชินต่อการใช้และสาขาวิชาที่ผู้ใช้มีความถนัด จึงอาจกล่าวได้ว่าวิธีการคัดเลือกวารสารโดยการสำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้และให้จัดอันดับความสำคัญนี้ ไม่เหมาะสำหรับการนำไปจัดอันดับกับวารสารในสาขาวิชาที่กว้าง แต่ควรจำกัดขอบเขตของผู้ใช้ให้เฉพาะเจาะจงไปในสาขาวิชาแคบ ๆ สาขาใดสาขาหนึ่งเท่านั้น

* ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำผลการวิจัยไปใช้
เนื่องจากความสัมพันธ์ของวิธีการจัดอันดับวารสารทั้ง 3 วิธีมีสหสัมพันธ์กันดังนั้นการคัดเลือกวารสารเข้าห้องสมุด บรรณารักษ์ผู้คัดเลือกสามารถใช้วิธีใดวิธีหนึ่งได้
2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป
การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเฉพาะวารสารจิตวิทยาภาษาอังกฤษเท่านั้นควรจะได้นำไปใช้ในสาขาอื่น โดยจำกัดขอบเขตสาขาวิชาให้แคบลงและเลือกใช้วิธีการอื่นนอกเหนือจาก 3 วิธีที่ผู้วิจัยได้นำมาศึกษาครั้งนี้

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ ตันท์เกษร. การวิเคราะห์การอ้างอิงในวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขตเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. วิทยานิพนธ์ อ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528. ถ่ายเอกสาร.
- กิ่งแก้ว ดำรงค์บุตร. การคัดเลือกวารสารวิชาการสำหรับห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล โดยศึกษาปัญหาทางคลินิก. วิทยานิพนธ์ อ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527. ถ่ายเอกสาร.
- กิ่งแก้ว วัฒนาเดชาพร. การวิเคราะห์การอ้างอิงวารสารในวิทยานิพนธ์ สาขาวิชาเภสัชศาสตร์ และในรายงานผลการวิจัยของอาจารย์คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ อ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528. ถ่ายเอกสาร.
- ทวงงมหาวิทยาลัย "ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่องมาตรฐานห้องสมุดมหาวิทยาลัย พ.ศ. 2529," วารสารวิทยบริการ. 8(2) : 103-116 ; ตุลาคม, 2529.
- ณมล รัชสาสุข. การวิเคราะห์การอ้างอิงวารสารในเอกสารการสอนชุดวิชาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, วิทยานิพนธ์ อ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528. ถ่ายเอกสาร.
- นิภา ศรีไพโรจน์. สถิติอนเนพาราเมตริก. มหาสารคาม : ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2528.
- ประภาวดี สืบสำเภา. การวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- ประยงศรี นันทกิจจำรูญ. การพัฒนาทรัพยากรห้องสมุด. กรุงเทพฯ : คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- พรพรรณ เลาลักษณ์เลิศ. การวิเคราะห์การอ้างอิงที่ปรากฏในบทความในวารสารสังคมศาสตร์. วิทยานิพนธ์ อ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528. ถ่ายเอกสาร.
- พิบูลศิลป์ วัฑฒะพงศ์. "โครงการศูนย์ข้อมูลวารสารแห่งชาติ : จุดเริ่มต้นของความพยายามพึ่งตนเอง," ใน รายงานการสัมมนาความร่วมมือระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา เรื่องห้องสมุดในทศวรรษ. หน้า 95-99. กรุงเทพฯ : คณะอนุกรรมการพัฒนาห้องสมุด สถาบันอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัยร่วมกับสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2529.

- ฟองจันทร์ เพชรมาก. การวิเคราะห์การอ้างอิงวารสารในปริทัศน์นิตยสารศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์. ปริทัศน์นิตยสาร กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2529. อัดสำเนา.
- รัชฎา ทลารัตน์. การคัดเลือกวารสารวิชาการสำหรับห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาล สงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยศึกษาปัญหาทางคลินิก. วิทยานิตยสาร อ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2530. ถ่ายเอกสาร.
- ศิรินรรณ ตันติวัชรประกาย. การประเมินผลการคัดเลือกวารสารทางวิชาการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ปริทัศน์นิตยสาร กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2527. อัดสำเนา.
- สุวรรณา ทองสีสุกใส. "ห้องสมุดมหาวิทยาลัยกับการขึ้นเราค่าวารสาร," บรรณารักษศาสตร์ มช. 1(3) : 6-13 ; สิงหาคม, 2524.
- สุวรรณา อินทร์รักษา. ศึกษาความสอดคล้องของวารสารวิทยาศาสตร์ภาษาต่างประเทศ ของสำนักหอสมุดกลางกับความต้องการของอาจารย์คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ปริทัศน์นิตยสาร กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา
- เสริมศรี เจริญผล. "รูปแบบการอ้างอิงในงานวิชาการ," วารสารรามคำแหง. 12 : 111-125 ; กันยายน, 2531.
- อารีย์ ชื่นวัฒนา. การวิเคราะห์การอ้างอิงของวิทยานิตยสารสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ที่มีขอบเขตเนื้อหาเกี่ยวกับห้องสมุดมหาวิทยาลัยและวิทยาลัย. วิทยานิตยสาร อ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2524. อัดสำเนา.
- อุทุมพร ทองอุไทย. "การจัดลำดับคุณภาพวารสารทางการศึกษา." วารสารการวิจัยทางการศึกษา 10(1) : 8-15 ; 2523.

Al-Dosary, Fahad. "Characteristics of Research Literature Used by Political Scientists : a Study of the Influence of Differences in Research Approachs on Citation Behavior (Bibliometrics), in Disseration Abstracts International. 48 (1) : 3 ; July, 1987.

- Brittain, J.M. and M.B. Line. "Sources of Citations and References for Analysis Purposes : a Comparative Assessment," Journal of Documentation. 29 : 72 - 80 ; 1973.
- Budd, John Mason. "Characteristics of Research Materials Used by American Literature Scholars : A Citation Study," in Dissertation Abstracts International. 46 (11) : 3178 ; May, 1985.
- Halpin, Jerome Henry. "Citation Analysis as the Basis for Journal Collection Management by Academic Libraries," in Dissertation Abstracts International. 44 (2) : 312 ; August, 1983.
- He, Chunpei. "Discipline Influence Score : a Method for Determining the Core Journals of a Discipline Evaluation, Bibliometrics, Citation Analysis," in Dissertation Abstracts International. 47 (9) : 3219 ; March, 1986.
- Lewis, David W. The Use of the Journal Access Service and Its Implications for Journal Selection at the Center for Research Libraries. Washington. D.C. : Council on Library Resources, 1983.
- Peters, Andrew. "Evaluating Periodicals," College & Research Libraries. 43 (2) : 149 - 150 ; March, 1982.
- Osborn Andrew Delbridge. Serial Publications : Their Place and Treatment in Libraries. 3rd ed. Chicago : American Libraries Association, 1980.
- Smith, James Horace. "The Application of Selected Bibliometric Techniques to the Recent Learning Analysis Literature," in Dissertation Abstracts International. 45 (9) : 2749 : March, 1984.
- Spiller, David. Book Selection : an Introduction to Principles and Practice. 3rd ed. New York : Clive Bindley, 1980.
- Weinstock, M. "Citation Indexes," "in Encyclopedia of Library and Information Sciences. V.5. edited by A. Kent. p. 16-40. New York : Marcel Dekker, 1971.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. แบบฟอร์มบันทึกรายการวารสารที่ถูกใช้อ้างถึง
2. แบบฟอร์มสำรวจรายชื่อวารสารที่ปรากฏในวารสารสาระสังเขปและวารสารดรรชนี
3. แบบสำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้ที่มีต่อรายชื่อวารสาร
4. ตารางแสดงการจัดอันดับวารสารตามความคิดเห็นของผู้ใช้ จากอันดับ 1-12

แบบฟอร์มบันทึกรายการวารสารที่ผู้ใช้อ้างอิง

ชื่อวารสาร	การอ้างอิงใน				รวมทุก ประเภท	อันดับ
	ปริญญาโท	ตำรา	ผลงานวิจัย	บทความ วารสาร		
Advances in Behavior Research and Therapy						
American J.of Psychology						
Applied Psychological Measurement						
Child Development						
Contemporary Psychology						
Developmental Psychology						
Developmental Review						
Educational and Psychological Measurement						
International J. for the Advancement of Counseling						
J.for Specialists in Group Work						
J.of Applied Behavior Analysis						
J.of Applied Social Psychology						
J.of College Student Development						
J.of Counseling and Development						
J.of Cross-Cultural Psychology						
J.of Educational Psychology						
J.of General Psychology						
J.of Personality						
J.of Personality Assessment						
J.of Psychopathology and Behavioral Assessment						
J.of Social Psychology						
Monographs of the Society of Research in Child Development						
Organization Behavior and Human Decision Process						
Psychology Today						

แบบสำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้ที่มีต่อรายชื่อวารสาร

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

16 กรกฎาคม 2533

เรื่อง ขอความกรุณาตอบแบบสอบถาม

เรียน

ด้วยข้าพเจ้ากำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "สหสัมพันธ์ของวิธีการจัดอันดับวารสารทางจิตวิทยา" วิทยานิพนธ์เรื่องนี้มีความมุ่งหมายเพื่ออธิบายลักษณะบางประการของเทคนิคการคัดเลือกวารสารจิตวิทยาภาษาอังกฤษ โดยการศึกษาสหสัมพันธ์ระหว่างวิธีการจัดอันดับวารสารด้วยการนับการอ้างถึง การจัดอันดับตามความคิดเห็นของผู้ใช้ และการจัดอันดับตามที่ปรากฏในวารสารสาระสังเขปและวารสารตรรชนี ผลของการวิจัยที่ได้รับนอกจากจะทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ของวิธีการจัดอันดับวารสารทั้ง 3 วิธีแล้ว ยังจะเป็นแนวทางหนึ่งในการคัดเลือกวารสารเฉพาะวิชาเข้าห้องสมุดต่อไป

ข้าพเจ้าจึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านตอบแบบสอบถามและส่งแบบสอบถามคืนภายในวันที่ 20 กรกฎาคม 2533 ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณที่ท่านกรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวมัทนา คงเปี่ยม)

นิสิตปริญญาโท สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดนี้ ขอให้ท่านจัดอันดับวารสารจิตวิทยาภาษาอังกฤษ จำนวน 24 รายการ ตามความคิดเห็นของท่าน โดยจัดอันดับวารสารที่ท่านเห็นว่า มีประโยชน์และต้องการใช้มากที่สุด เป็นอันดับที่ 1 และรองลงมาเป็นอันดับที่ 2, 3, 4.....จนถึงอันดับที่ 12 (โปรดจัดเพียง 12 อันดับ หรือ 12 รายการ เท่านั้น)

ตัวอย่าง การจัดอันดับวารสารทางบรรณารักษศาสตร์ โดยให้จัดอันดับวารสารที่ท่านเห็นว่า มีประโยชน์และต้องการใช้มากที่สุด 5 อันดับ

ตัวอย่าง

ชื่อวารสาร	อันดับความสำคัญ
School Library Journal.....	.....
Wilson Library Bulletin.....	.....5.....
Special Libraries.....	.....
Journal of Education of Library and Information Science..	.....2.....
Journal of Librarianship.....	.....3.....
Library Trends	.....
Research and College Libraries.....	.....4.....
Journal of Documentation.....	.....1.....
Cablis.....	.....

โปรดจัดเพียง 12 อันดับเท่านั้น

รายการวารสาร	อันดับความสำคัญ
Advances in Behavior Research and Therapy.....	.....
American J. of Psychology	.....
Applied Psychological Measurement.....	.....
Child Development.....	.....
Contemporary Psychology.....	.....
Developmental Psychology.....	.....
Developmental Review.....	.....
Educational and Psychological Measurement.....	.....
International J. for the Advancement of Counseling.....	.....
J. for Specialists in Group Work	.....
J. of Applied Behavior Analysis	.....
J. of Applied Social Psychology	.....
J. of College Student Development	.....
J. of Counseling and Development	.....
J. of Cross - Cultural Psychology	.....
J. of Educational Psychology	.....
J. of General Psychology	.....
J. of Personality Assessment	.....
J. of Psychopathology and Behavioral Assessment	.....
J. of Social Psychology	.....
Monographs of the Society of Research in Child Development.....	.....
Organization Behavior and Human Decision Process.....	.....
Psychology Today	.....

ขอขอบคุณในความร่วมมือน

ภาคผนวก ข

รายชื่อวารสารจิตวิทยาภาษาอังกฤษที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

วารสารจิตวิทยาภาษาอังกฤษที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

Advances in Behavior Research and Therapy (ISSN 0146-6402)

ราย 3 เดือน สำนักพิมพ์คือ Pergamon Press

อัตราค่าบอกรับต่อปี : 160 ดอลลาร์สหรัฐ

เป็นวารสารที่เสนอรายงานผลการวิจัย บทความงานวิจัยทั้งในด้านทฤษฎีและปฏิบัติในสาขาพฤติกรรมบำบัด (Behavior Therapy) เพื่อให้นักวิจัยและผู้ให้คำแนะนำปรึกษาใช้เป็นแหล่งค้นคว้า วารสารแต่ละเล่มเสนอรายงานผลการวิจัยประมาณ 2-3 เรื่อง มีบทความย่อและประวัติของผู้วิจัยประกอบ

American Journal of Psychology (ISSN 0002-9556)

ราย 3 เดือน สำนักพิมพ์คือ University of Illinois Press

อัตราค่าบอกรับต่อปี : 48 ดอลลาร์สหรัฐ

เสนอรายงานผลการค้นคว้า งานวิจัยทางด้านจิตวิทยาการทดลอง (Experimental Psychology) โดยเน้นถึงทฤษฎี วิธีการทดลองและบทสรุป แต่ละบทความมีบทความย่อประกอบท้ายเล่มมีบทวิจารณ์หนังสือ

Applied Psychological Measurement

ราย 3 เดือน สำนักพิมพ์คือ Applied Psychological Measurement, Inc.

อัตราค่าบอกรับต่อปี : 60 ดอลลาร์สหรัฐ

วารสารแต่ละเล่มมีบทความประมาณ 10-12 บทความ ซึ่งเป็นบทความเกี่ยวกับรายงานผลการวิจัย การใช้เทคนิคและวิธีการวัดผลทางจิตวิทยาในด้านต่าง ๆ แต่ละบทความมีบทความย่อท้ายเล่มมีบทวิจารณ์หนังสือ

Child Development (ISSN 0009-3920)

ราย 2 เดือน สำนักพิมพ์คือ University of Chicago Press

อัตราค่าบอกรับต่อปี : 105 ดอลลาร์สหรัฐ

เสนอบทความ รายงานผลการวิจัยทางด้านพัฒนาการของเด็กในเรื่องต่าง ๆ แต่ละเล่มมีบทความอยู่ประมาณ 20-30 บทความ ตอนต้นบทความจะมีบทความย่อประกอบ

Contemporary Psychology (ISSN 0010-7549)

รายเดือน สำนักพิมพ์คือ American Psychological Association

อัตราค่าบอกรับต่อปี : 160 ดอลลาร์สหรัฐ

เป็นวารสารที่เสนอเรื่องราวแตกต่างจากวารสารอื่น คือ เสนอบทวิจารณ์หนังสือ ฟิล์ม เทปและวีสดูอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับจิตวิทยา พร้อมทั้งให้ชื่อผู้วิจารณ์และสถานที่อยู่ นอกจากนี้มี บรรณานิติศาสตร์ของหนังสือจิตวิทยาด้วย

Developmental Psychology (ISSN 0012-1649)

ราย 2 เดือน สำนักพิมพ์คือ American Psychological Association

อัตราค่าบอกรับต่อปี : 200 ดอลลาร์สหรัฐ

เสนอบทความที่เกี่ยวข้องกับความก้าวหน้าของทฤษฎี รายงานผลการวิจัย รายงานการทดลองทางด้านพัฒนาการมนุษย์ รวมถึงพฤติกรรมของมนุษย์ในเรื่องต่าง ๆ แต่ละบทความมี บทความย่อยประกอบ

Developmental Review (ISSN 0273 - 2297)

ราย 3 เดือน สำนักพิมพ์คือ Academic Press

อัตราค่าบอกรับต่อปี : 82 ดอลลาร์สหรัฐ

เสนอบทความ ผลงานวิจัย รายงานการศึกษาค้นคว้าทางด้านพฤติกรรมและการรับรู้ของมนุษย์ วารสารแต่ละเล่มมีบทความประมาณ 4-6 บทความ และมีบทความย่อยประกอบ

Educational and Psychological Measurement (ISSN 0013-1644)

ราย 3 เดือน สำนักพิมพ์คือ Educational and Psychological Measurement, Inc.

อัตราค่าบอกรับต่อปี : 58 ดอลลาร์สหรัฐ

เสนอข้อปัญหาและการถกเถียง (discussions of problems) เกี่ยวกับการวัดผล และการประเมินผลทางด้านจิตวิทยาที่นำไปใช้ในด้านการศึกษา การค้นคว้าเกี่ยวกับพัฒนาการของมนุษย์ ตอนต้นบทความมีบทความย่อยประกอบ

International Journal of the Advancement of Counseling (ISSN 0165-0653)

ราย 3 เดือน สำนักพิมพ์คือ Kluwer Academic Publisher Group

อัตราค่าบอกรับต่อปี : 125 ดอลลาร์สหรัฐ

จัดทำขึ้นเพื่อเป็นสื่อกลางในด้านการแลกเปลี่ยนข่าวสาร ความรู้ความก้าวหน้าในด้านการให้คำปรึกษาและแนะแนว ทั้งทางด้านทฤษฎี รูปแบบการให้คำปรึกษา รายงานงานผลการวิจัยและบริการการให้คำปรึกษาในประเทศต่าง ๆ แต่ละบทความมีบทความย่อประกอบ

Journal for Specialists in Group Work (ISSN 0193-3922)

ราย 3 เดือน

สำนักพิมพ์คือ American Association for Counseling and Development

อัตราค่าบอกรับต่อปี : 12 ดอลลาร์สหรัฐ

เสนอบทความ รายงานผลการวิจัยเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาด้านการทำงานเป็นกลุ่ม (Group Work) รวมถึงบทสัมภาษณ์ของผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานให้คำปรึกษาจากประเทศต่าง ๆ ท้ายเล่มมีบทความหนังสือเกี่ยวกับการทำงานเป็นกลุ่ม

Journal of Applied Behavior Analysis (ISSN 0021-8855)

ราย 3 เดือน

สำนักพิมพ์คือ The Society for the Experimental Analysis of Behavior, Inc.

อัตราค่าบอกรับต่อปี : 42 ดอลลาร์สหรัฐ

เสนอรายงานการศึกษา รายงานการวิจัยเชิงทดลอง ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับพฤติกรรม รวมทั้งรายการทางเทคนิค (technical reports) ประเด็นปัญหาพร้อมข้อถกเถียงเกี่ยวกับปัญหานั้น มีบทความย่อประกอบทุกบทความ

Journal of Applied Social Psychology (ISSN 0021-9029)

กำหนดออก 10 เล่มต่อปี

สำนักพิมพ์คือ V.H Winston and Sons

อัตราค่าบอกรับต่อปี : 314 ดอลลาร์สหรัฐ

เสนอบทความ รายงานผลการวิจัย ผลการทดลองทางด้านจิตวิทยาสังคม โดยเฉพาะพฤติกรรมของแต่ละกลุ่มชนที่เกิดเป็นปัญหาสังคม ความขัดแย้งกันระหว่างกลุ่มชนทั้งทางด้านเชื้อชาติ ผิวพรรณ เป็นต้น

Journal of College Student Development (ISSN 0897-5264)

ราย 2 เดือน

สำนักพิมพ์คือ American Association for Counseling and Development

อัตราค่าบอกรับต่อปี : 15 ดอลลาร์สหรัฐ

เสนอบทความ ผลงานวิจัย ข่าวสารเกี่ยวกับพัฒนาการของผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ทฤษฎีของการพัฒนาเด็กและจิตวิทยาวัยรุ่น โครงการการศึกษาต่าง ๆ ที่จัดให้บริการผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

Journal of Counseling and Development (ISSN 0748-9633)

ราย 2 เดือน

สำนักพิมพ์คือ American Association for Counseling and Development

อัตราค่าบอกรับต่อปี : 40 ดอลลาร์สหรัฐ

เสนอบทความ ผลงานวิจัยทางด้านจิตวิทยาการให้คำปรึกษาในหน่วยงานต่าง ๆ เช่น โรงเรียน วิทยาลัย รวมทั้งรายงานผลความก้าวหน้าของโครงการต่าง ๆ ทางด้านนี้ ทุกบทความมีบทความย่อประกอบ

Journal of Cross-Cultural Psychology (ISSN 0022-0221)

ราย 3 เดือน

สำนักพิมพ์คือ Sage Publications

อัตราค่าบอกรับต่อปี : 85 ดอลลาร์สหรัฐ

เสนอบทความ รายงานผลการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรม สังคมวิทยาของกลุ่มชนที่มีวัฒนธรรมและความเป็นอยู่แตกต่างกัน ทุกบทความมีบทคัดย่อ และมีบทวิจารณ์หนังสือท้ายเล่ม

Journal of Educational Psychology (ISSN 0022-0663)

ราย 3 เดือน

สำนักพิมพ์คือ American Psychological Association

อัตราค่าบอกรับต่อปี : 120 ดอลลาร์สหรัฐ

เป็นวารสารที่เสนอบทความ รายงาน ทฤษฎีและการทดลองเกี่ยวกับจิตวิทยาการศึกษา การเรียนรู้ ความแตกต่างระหว่างบุคคลและโรงเรียน มีบทคัดย่อประกอบทุกบทความ

Journal of General Psychology (ISSN 0022-1309)

ราย 3 เดือน

สำนักพิมพ์คือ Heldref Publications

อัตราค่าบอกรับต่อปี : 55 ดอลลาร์สหรัฐ

เสนอบทความที่เป็นพื้นฐานของจิตวิทยาในสาขาอื่น ๆ พื้นฐานความรู้ทางจิตวิทยาเกี่ยวกับทฤษฎี กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ได้จากการทดลอง พฤติกรรมขั้นมูลฐานต่าง ๆ ทุกบทความมีบทคัดย่อ บทและภาพแนะนำผู้เขียน

Journal of Personality (ISSN 0022-3506)

ราย 3 เดือน

สำนักพิมพ์คือ Duke University Press

อัตราค่าบอกรับต่อปี : 52 ดอลลาร์สหรัฐ

เสนอรายงานผลการทดลอง งานวิจัยสาขาจิตวิทยาบุคคลิกภาพ พฤติกรรม พัฒนาการของมนุษย์และความแตกต่างระหว่างบุคคล เช่น เรื่องการรับรู้ การติดต่อสื่อสาร ทุกบทความมีบทคัดย่อประกอบ

Journal of Personality Assessment (ISSN 0022-3891)

ราย 3 เดือน

สำนักพิมพ์คือ Lawrence Erlbaum Associates, Inc.

อัตราค่าบอกรับต่อปี : 95 ดอลลาร์สหรัฐ

เสนอผลงานวิจัย รายงานการทดลอง รายงานศึกษาเป็นกรณีเกี่ยวกับการประเมินและการใช้ทฤษฎีทางจิตวิทยาบุคคลิกภาพ ในวารสารแต่ละเล่มมีบทความประกอบถึง 20-30 บทความ แต่ละบทความมีบทคัดย่อด้วย

Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment (ISSN 0882-2689)

ราย 3 เดือน

สำนักพิมพ์คือ Plenum Press

อัตราค่าบอกรับต่อปี : 140 ดอลลาร์สหรัฐ

เสนอบทความ ผลงานวิจัย รายงานการค้นคว้าและการรักษาทางคลินิกที่มีเหตุจากปัญหาทางจิตและพฤติกรรม บทความมีบทคัดย่อและมี key words คำสำคัญของบทความ

Journal of Social Psychology (ISSN 0022-4545)

ราย 2 เดือน

สำนักพิมพ์คือ Heldref Publications

อัตราค่าบอกรับต่อปี : 70 ดอลลาร์สหรัฐ

เสนอบทความ ผลงานวิจัยเกี่ยวกับจิตวิทยาสังคม พฤติกรรมของแต่ละกลุ่มชน ปัญหาและข้อขัดแย้งระหว่างกลุ่มชนที่มีความแตกต่างกัน ทั้งด้านความเป็นอยู่และภาษา บทความมีบทคัดย่อประกอบ

Monographs of the Society for Research in Child Development (ISSN 0037-976X)

ออกราย ไม่แน่นอน สำนักพิมพ์คือ University of Chicago Press

อัตราค่าบอกรับต่อปี : 56 ดอลลาร์สหรัฐ

ในวารสารแต่ละเล่มจะเสนอบทความ ผลงานวิจัย รายงานการศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็ก จิตวิทยาเด็กเพียงเล่มละ 1 บทความเท่านั้น ในตอนต้นเล่มจะมีบทคัดย่อประกอบ

Organizations Behavior and Human Decision Process

ราย 2 เดือน

สำนักพิมพ์คือ Academic Press

อัตราค่าบอกรับต่อปี : 66 ดอลลาร์สหรัฐ

เสนอผลงานวิจัย รายงานการศึกษา ทฤษฎีความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาและพฤติกรรม
องค์การรวมทั้งขบวนการตัดสินใจของมนุษย์ วารสารแต่ละเล่มมีบทความประมาณ 8 บทความ ทุก
บทความมีบทคัดย่อประกอบ

Psychology Today (ISSN 0033-107)

รายเดือน

สำนักพิมพ์คือ PT Partners L.P (USA)

อัตราค่าบอกรับต่อปี : 15.95 ดอลลาร์สหรัฐ

เสนอข่าวความเคลื่อนไหวที่ทันต่อเหตุการณ์ ความก้าวหน้าและบทความทั่ว ๆ ไปทาง
จิตวิทยาทุกสาขา รวมทั้งมีบทแนะนำหนังสือทางสาขาจิตวิทยา

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวมณฑนา ชื่อสกุล คงเปี่ยม

เกิดวันที่ 31 เดือนพฤษภาคม พุทธศักราช 2505

สถานที่เกิด อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 68/88 ซอยรณสิทธิพิชัย ถนนสนามบินน้ำ ตำบลท่าทราย
อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน บรรณารักษ์ ระดับ 5

สถานที่ทำงานปัจจุบัน แผนกห้องสมุดฯ มหาวิทยาลัยศิลปากร
วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2522 มัธยมศึกษาปีที่ 5 จากโรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม

พ.ศ. 2526 ศศ.บ (บรรณารักษศาสตร์) จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

พ.ศ. 2534 ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์)
จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สหสัมพันธ์ของวิธีการจัดอันดับวารสารจิตวิทยา

บทคัดย่อ

ของ

มัทนา คงเปี่ยม

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

มกราคม 2534

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะอธิบายลักษณะบางประการของเทคนิคการคัดเลือกวารสารเฉพาะวิชาเข้าห้องสมุด โดยศึกษาความสัมพันธ์ของวิธีการจัดอันดับวารสารจาก 3 วิธี ได้แก่ การนับการอ้างอิง การนับการปรากฏในวารสารสาระสังเขปและวารสารดรรชนี และการสำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้กลุ่มตัวอย่างวารสารที่ใช้ในการศึกษาคือ วารสารจิตวิทยาภาษาอังกฤษที่มีให้บริการในสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 24 รายการ ข้อมูลที่ได้จากการจัดอันดับวารสารทั้ง 3 วิธี ผู้วิจัยนำมาหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยใช้สูตรของ The Kendall Coefficient of Concordance

ผลการศึกษาพบว่า การจัดอันดับวารสารจิตวิทยาภาษาอังกฤษด้วยวิธีการทั้ง 3 วิธี มีสหสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งหมายความว่า ผลการจัดอันดับวารสารของแต่ละวิธีให้ผลใกล้เคียงกัน ผู้วิจัยจึงเสนอแนะว่า การนำเทคนิคการจัดอันดับมาใช้ บรรณารักษ์ควรเลือกวิธีที่ไม่ซับซ้อนและประหยัดเวลาจะเหมาะสมที่สุด

CORRELATIONS OF PSYCHOLOGICAL JOURNAL'S RANKING METHODS

AN ABSTRACT

BY

MANTHANA KHONGPIAM

Presented in partial fulfillment of requirements
for the Master of Arts degree in Library and Information Sciences
at Srinakharinwirot University

January 1991

The purpose of this study was to correlate 3 journal ranking methods, namely, citation counts, frequency of appearances in abstracting and indexing journals and users' opinion counts. The sample journals included 24 titles of psychological journals in Srinakharinwirot University's Central Library. Kendall's Coefficient of Concordance was calculated in respect of the three ranking methods.

It was found that three ranking methods was correlated at .05 level of significance. This implied that either of the ranking method yielded similar result. It was recommended that the simple and time saving methods was favorable than the sophisticated ones.